GOVERNMENT OF KARNATAKA

DEPARTMENT OF SCHOOL EDUCATION AND LITERACY

LESSON BASED ASSESSMENT MATERIAL

SUBJECT : MATHEMATICS

(MARATHI MEDIUM)

STANDARD 1st

ರಾಜ್ಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆ

ಬನಶಂಕರಿ ೩ ನೇ ಹಂತ, ಬೆಂಗಳೂರು – ೫೬೦೦೮೫

ಜಿಲ್ಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆ, ಚಿಕ್ಕೋಡಿ.

1st STANDARD MATHEMATICS , LESSON BASED ASSESSMENT MATERIAL

2025-26

CONCEPT AND GUIDANCE

Smt. RASHMI MAHESH V. IAS,
Principal Secretary, Department Of School Education And Literacy

Dr. TRILOK CHANDRA K. V., IAS
Commissioner,
Department Of School Education And Literacy

Sri. GOPALKRISHNA H N
Director,
DSERT, BABGALORE

DIET CO-OPERATION

Shri. Sanjeev Hulloli
Principal
DIET Chikkodi

Dr. K. B. Talawar
Lecturer
DIET Chikkodi

COMPOSITION

Smt. RADHA P
Senior Assistant Director, DSERT, BANGALORE

MENTOR AND EXAMINER

Shri. D. H. Kamble
Govt. M. H. P.S. Rampur
Tal. Dist : Chikkodi

LBA Material Creation Resource Team

Shri. V.A.Chavan (AM)
Govt. MHPS Ashryayanagar Nippani.
Tal : Nippani, Dist : Chikkodi

Shri. Ashish Chinchavade (AM)
Govt. MHPS Karadga
Tal : NIppani, Dist : Chikkodi

Shri J.T.Suryavanshi (AM)
Govt. MHPS Mangur
Tal : Nippani, Dist : Chikkodi

Shri Anil Khot (AM)
Govt. MHPS Manakapur
Tal-Nippani Disr:Chikkodi

अनुक्रमणिका

BLUE PRINT निल नकाशा

घटक	घटक नाव	ज्ञान			आकलन			उपयोजन			कौशल्य			एकूण	
		O.T.	S. A.	L. A.	O.T.	S. A.	L. A.	O.T.	S. A.	L. A.	O.T.	S. A.	L. A.	T. Q.	T. M.
1	अवकाशाची परिकल्पना	13(13)			19(19)			8(8)				10(10)		50	50
2	विविध आकार	10(10)			7(7)			6(6)				2(2)		24	24
3	संख्या0-9	5(5)			12(12)			8(8)				3(3)		28	28
4	शून्याची परिकल्पना	2(2)			5(5)									7	7
5	बेरीज	5(5)			10(10)			5(5)				5(5)		25	25
6	वजाबाकी	5(5)			10(10)			5(5)				5(5)		25	25
7	संख्या 10	10(5)			10(10)			5(5)						25	25
8	दशक आणि सुटे	8(8)			7(7)			5(5)				5(5)		25	25
9	संख्या 11ते 20	4(4)			4(4)			3(3)				6(6)		17	17
10	बेरीज 20 पेक्षा जास्त नसणारी	4(4)			14(14)			9(1)				1(1)		28	28
11	वजाबाकी 20 पेक्षा जास्त नसणारी	11(11)			8(8)			2(2)						21	21
12	संख्या 21ते 99	7(7)			6(6)			11(11)				2(2)		26	26
13	बौद्धिक गणित	15(15)			50(50)			10(10)				4(4)		79	79
14	पैसा चलन	7(7)			16(16)			9(9)				3(3)		35	35
15	लांबी	6(6)			9(9)			5(5)						20	20
16	वजन	5(5)			12(12)			3(3)				2(2)		22	22
17	काल वेळ	16(16)			12(12)			3(3)				7(7)		38	38
18	माहिती संकलन														
19	नक्षीकाम														

प्रकरण 1
अवकाशाची परिकल्पना

चित्र पाहून गाळलेल्या जागी येणाऱ्या योग्य उत्तरास बरोबर (√)अशी खूण कर.

1) अनंत इमारतीचा . . . . रंगवीत आहे.

1. माथा 2. तळ

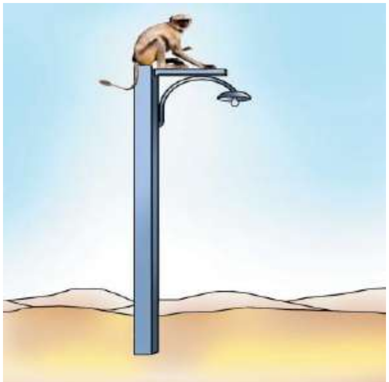
2) पक्षी झाडाच्या . . . . बसला आहे.

1) शेंड्यावर 2) तळाला

3) माकड विजेच्या खांबाच्या . . . . .बसलेले आहे .

1) माथ्यावर 2) तळाला

4) मडक्याच्या . . . . .अग्नी स्पर्श होत आहे .

1) तळाला 2) माथ्यावर

5) पेल्याच्या .. . . दूध आहे.

1) माथ्यावर 2) तळाला

6) मटक्याच्या. . . . . छिद्र आहे .

1) माथ्यावर 2) तळाकडे

7) झाडाच्या .. . . .फुल आहे.

1) शेंड्यावर 2) बुडाशी

वर – खाली

चित्र पाहून गाळलेल्या जागी येणाऱ्या योग्य उत्तरास बरोबर (√) अशी खूण करा

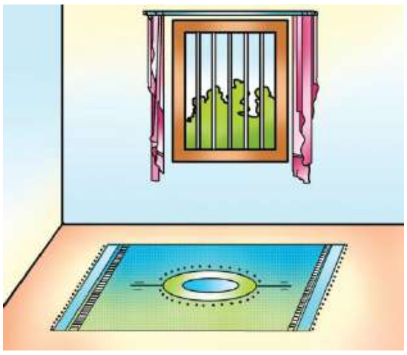
8) टी.व्ही. टेबला. . . . . आहे.ग

1) वर 2) खाली

9) चटई . . . . आहे

1) जमिनीवर 2) काठीवर

10) चित्र . . . . अडकवले आहे

1) भिंतीवर 2) जमिनीवर

11) कुत्रा . . . . बसला आहे

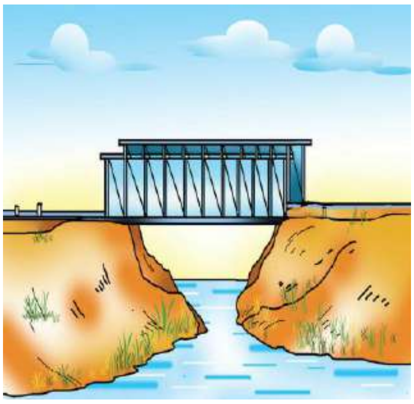
1) टेबलावर 2)टेबलाखाली

12) मांजर पिंजऱ्या .. . . .बसले आहे

1) खाली 2) वर

13.नदी पुला. . . . . वाहत आहे.

1) खालून 2)वरून

आत बाहेर

I) चित्र पाहून येणाऱ्या योग्य उत्तरास बरोबर (√) अशी खूण करा

14)

1.फळे टोपलीच्या **आत / बाहेर** आहेत .

2.पाने टोपलीच्या **आत / बाहेर** आहेत

15)

1 आई घराच्या **आत / बाहेर** आहे .

2.बाबा घराच्या **आत / बाहेर** आहेत.

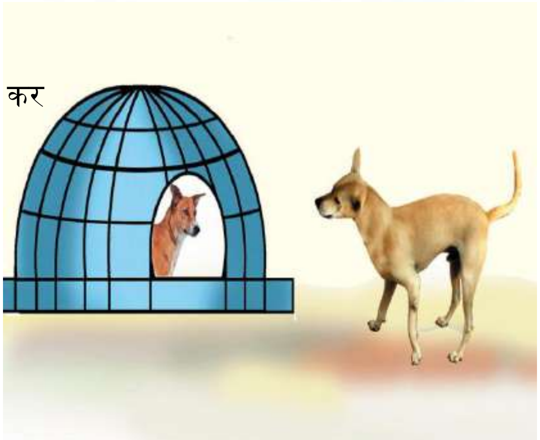
16.

1. कोंबडीची पिल्ले पिंजऱ्याच्या **आत / बाहेर** आहेत.

17.

1.घरट्याच्या आत असणाऱ्या कुत्र्यावर बरोबर(√) अशी खूण कर

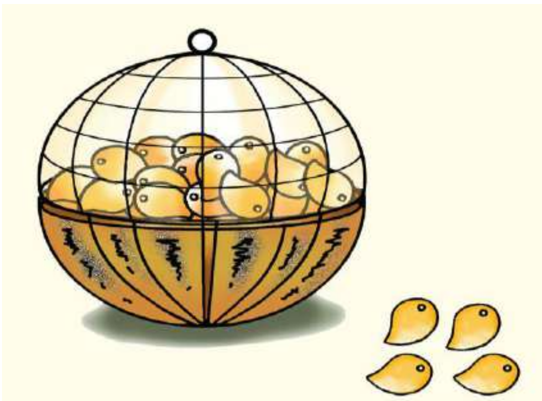
18.

घराच्या **आत** असणाऱ्या कुंडीवर बरोबर (√) अशी खूण कर.

.

19) करडीच्या बाहेर असणाऱ्या फळावर बरोबर अशी फोन कर.

20.) गाडीच्या **बाहेर** असणारी मुले बरोबर खुणेने दाखव.

वर खाली

I) चित्र पाहून येणाऱ्या योग्य उत्तरास बरोबर (√) अशी खूण करा.

21) भुवयांच्या **खाली / वर** डोळे आहेत

22) डोळयांच्या **वर / खाली** नाग आहे

23) तोंडाच्या **वर / खाली** नाक आहे

24)डोळयांच्या **वर / खाली** भुवया आहेत

25) टेबलाच्या **वर / खाली** दिवा आहे.

26) दिवाच्या **वर / खाली** टेबल आहे.

27) सर्कस कलाकाराने आपल्या डोक्याच्या **वर / खाली** काठी धरली आहे.

28) गीता **वरून / खालून** पहात आहे.

29) झाडावरून उडणाऱ्या पक्षासमोर बरोबर अशी खूण कर.

30) विदूषकाच्या **डोक्यावर** असणारा चेंडू बरोबर खुणाना दाखवा.

31)पतंगाच्या **खालून** उडणाऱ्या पक्षावर बरोबर अशी खूण कर.

32) फुलाच्या खालून उडणाऱ्या फुलपाखरावर बरोबर अशी खूण कर

जवळ दूर

I) चित्र पाहून येणाऱ्या योग्य उत्तरास बरोबर (√) अशी खूण करा

33) आई मुलाच्या **जवळ / दूर** आहे.

34) चंद्र मुलापासून **जवळ / दूर** आहे.

35) रवी झोपाळया **जवळ / दूर** उभा आहे.

36) मेरी झोपाळयापासून **जवळ / दूर** आहे.

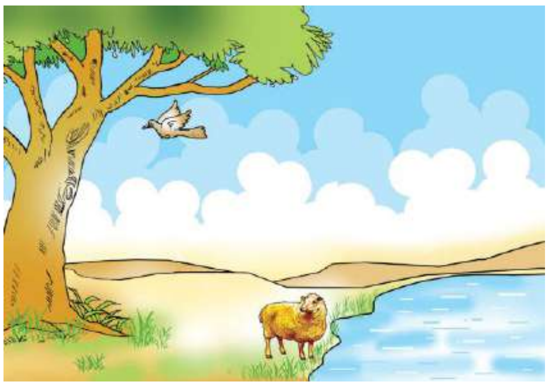

37) पक्षी झाडा **जवळ / दूर** आहे.

38) मेंढी झाडापासून **जवळ / दूर** आहे .

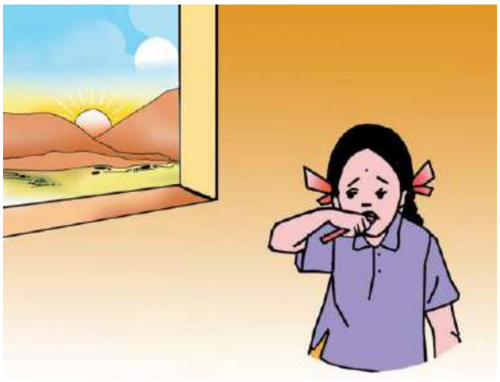
39) मेंढी तळया **जवळ / दूर** आहे.

40) पक्षी तळया पासून **जवळ / दूर** आहे

आधी नंतर

41.खाली दिलेल्या पैकी जी क्रिया अगोदर घडते त्याच्या खालील चौकटीत बरोबर अशी खूण कर.

42) जी क्रिया नंतर घडते तिच्या खालील चौकटीत बरोबर अशी खूण कर

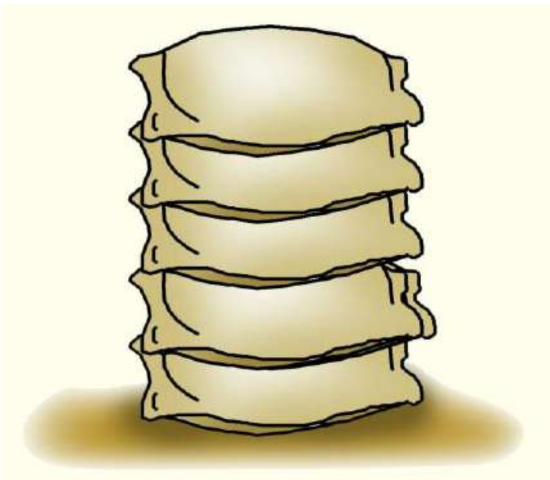

प्रश्न वाचून योग्य ठिकाणी बरोबर अशी खूण करा

43. दोन मडक्यापैकी तळाच्या मडक्यावर बरोबर अशी खूण करा

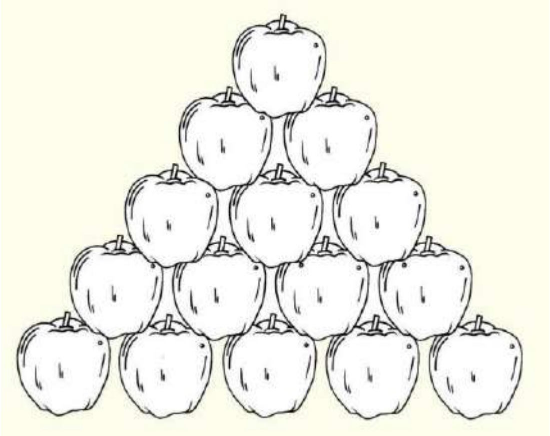
44. माथ्यावरील पोत्यावर बरोबर अशी खूण करा

45. तळाशी असणाऱ्या चक्तीवर बरोबर   अशी खूण करा .

46)शेंड्यावरील सफरचंदास बरोबर अशी खूण करा.

47) टेबलावरील फुलदाणी वर बरोबर अशी खूण कर

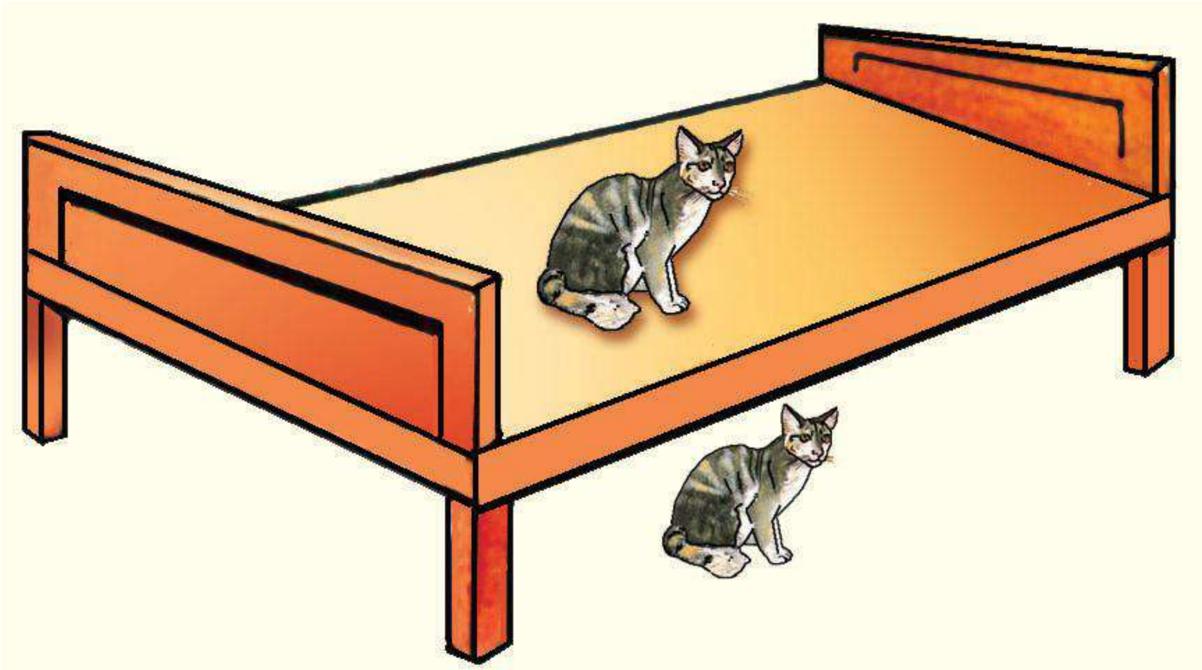
48) बाकावरील मुलावर बरोबर अशी खूण कर

49) जिन्याखाली असणाऱ्या दिव्यांना बरोबर अशी खूण कर

50)पलंगाखाली असणाऱ्या मांजरावर बरोबर अशी खूण कर

प्रकरण 2

विविध आकार

श्न 1 ला वस्तूंना त्यांच्या आकारानुसार ओळखूण योग्य उत्तराला बरोबर अशी खूण कर

1)

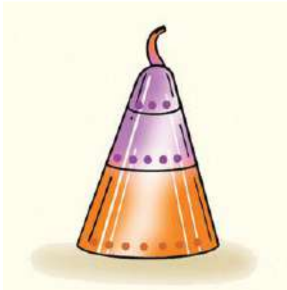
1)त्रिकोण 2) आयत 3) चौरस 4) वर्तुळ

2)

1)त्रिकोण 2)आयत 3) चौरस 4)वर्तुळ

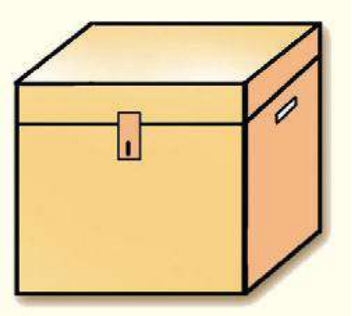
3)

1)त्रिकोण 2)आयत 3) चौरस 4)वर्तुळ

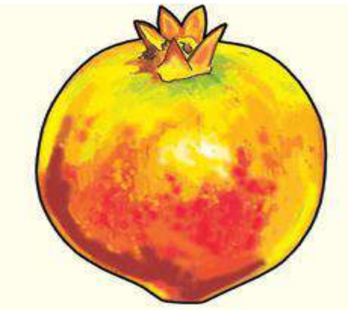
4)

1)त्रिकोण 2)आयत 3) चौरस 4)वर्तुळ

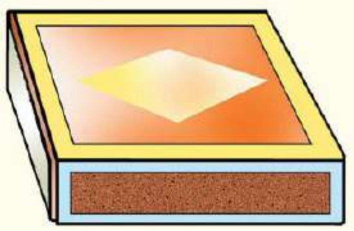
5)

1)त्रिकोण 2)आयत 3) चौरस 4)वर्तुळ

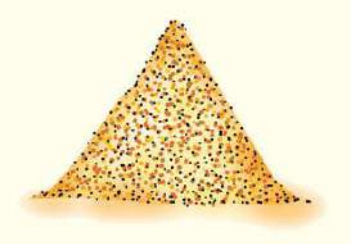
6)

1)त्रिकोण 2)आयत 3) चौरस 4)वर्तुळ

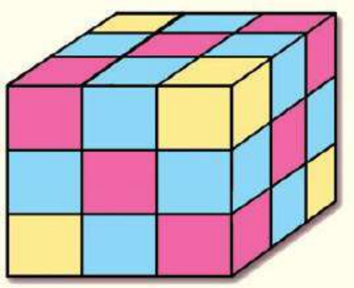
7)

1)त्रिकोण 2)आयत 3) चौरस 4)वर्तुळ

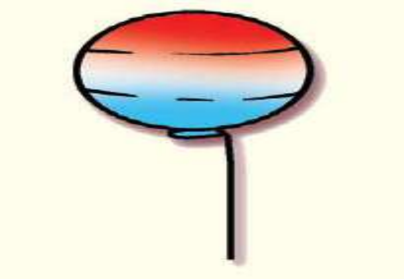
8)

1)त्रिकोण 2)आयत 3) चौरस 4)वर्तुळ

9)

1)त्रिकोण 2)आयत 3) चौरस 4)वर्तुळ

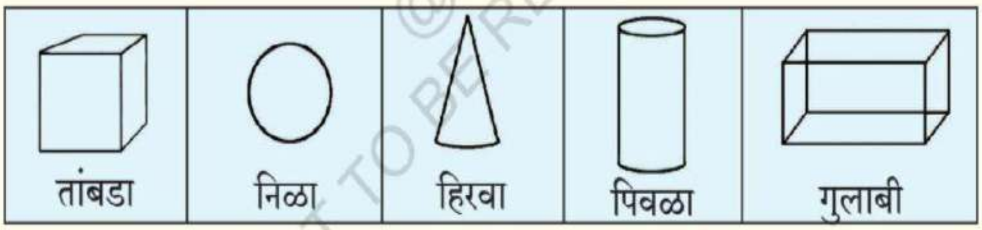

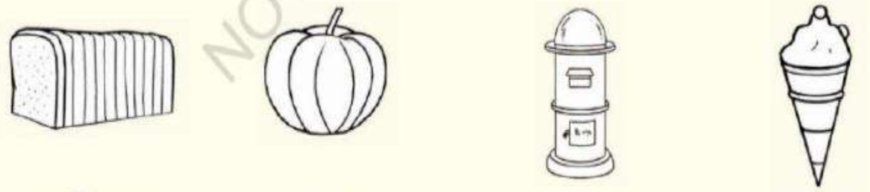
10)

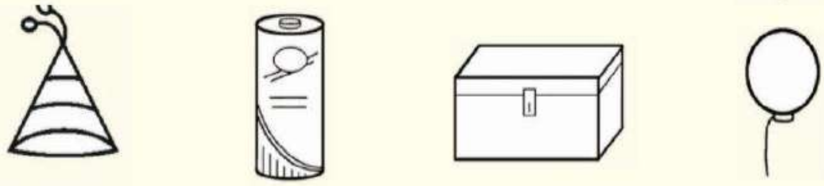
1)त्रिकोण 2)आयत 3) चौरस 4)वर्तुळ

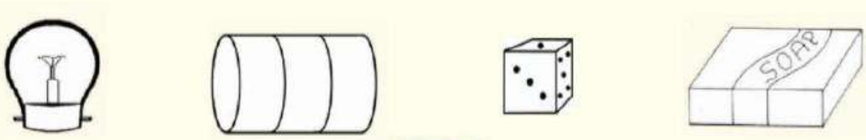

प्रश्न 2 रा चित्रात दाखविल्याप्रमाणे समान आकाराच्या वस्तूंना खाली सुचवल्याप्रमाणे रंग दे.

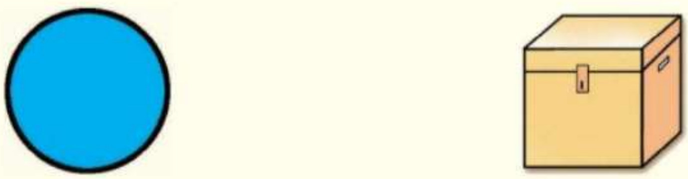

11)

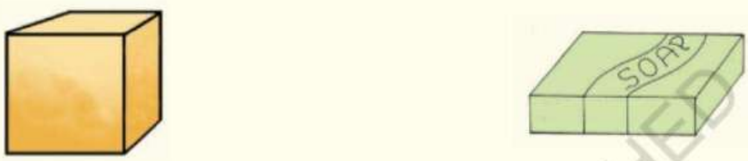
12)

13)

प्रश्न 3 रा समान आकाराच्या वस्तूंना रेषा मारून जुळव

14)

15)

16)

प्रश्न 4 था पुढीलपैकी गडगडत खाली येणाऱ्या वस्तूवर बरोबर अशी खूण कर

17)

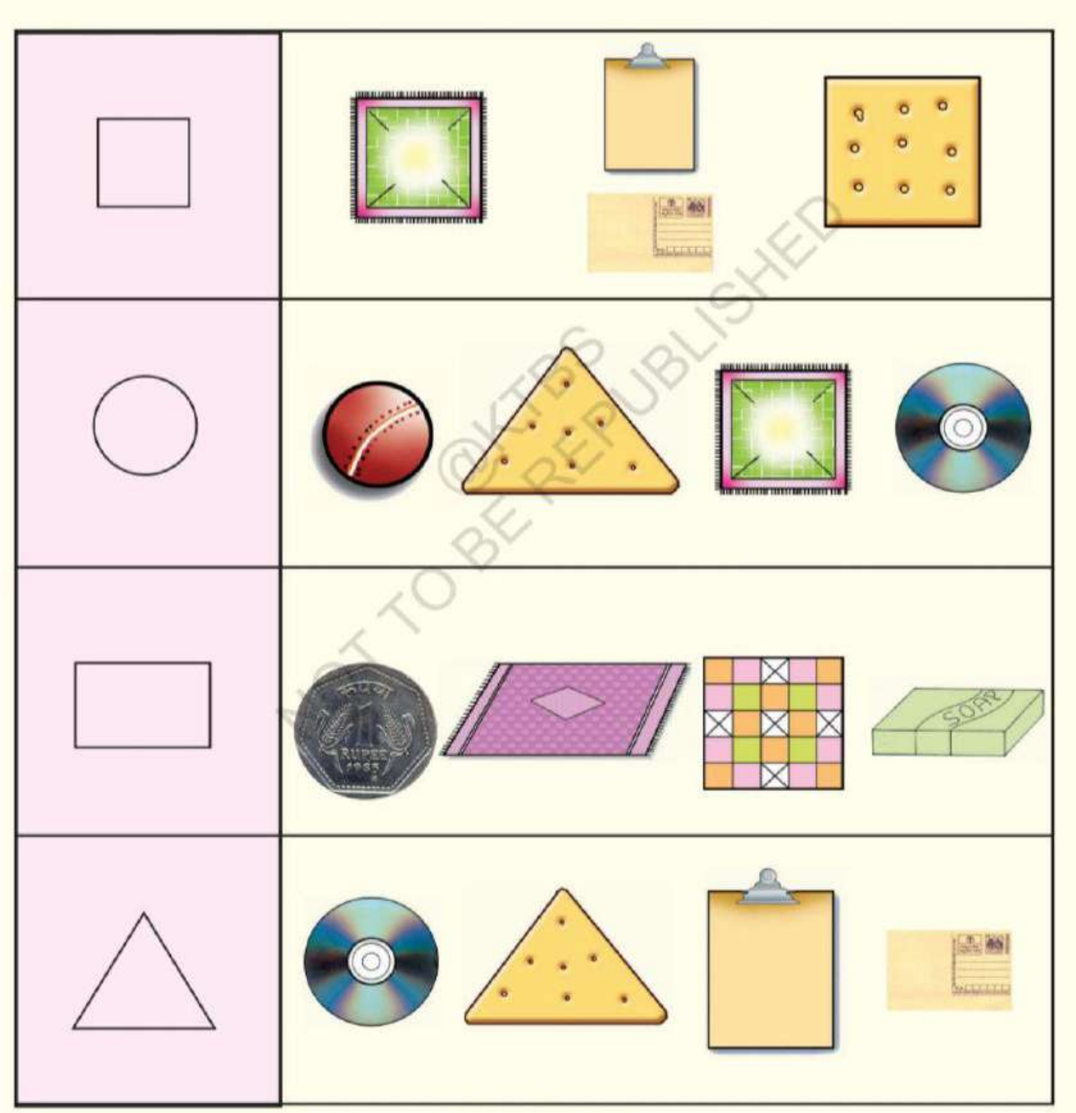
प्रश्न 5 वा दिलेल्या आकाराशी जुळणाऱ्या आकारासमोर बरोबर अशी खूण करा

18)

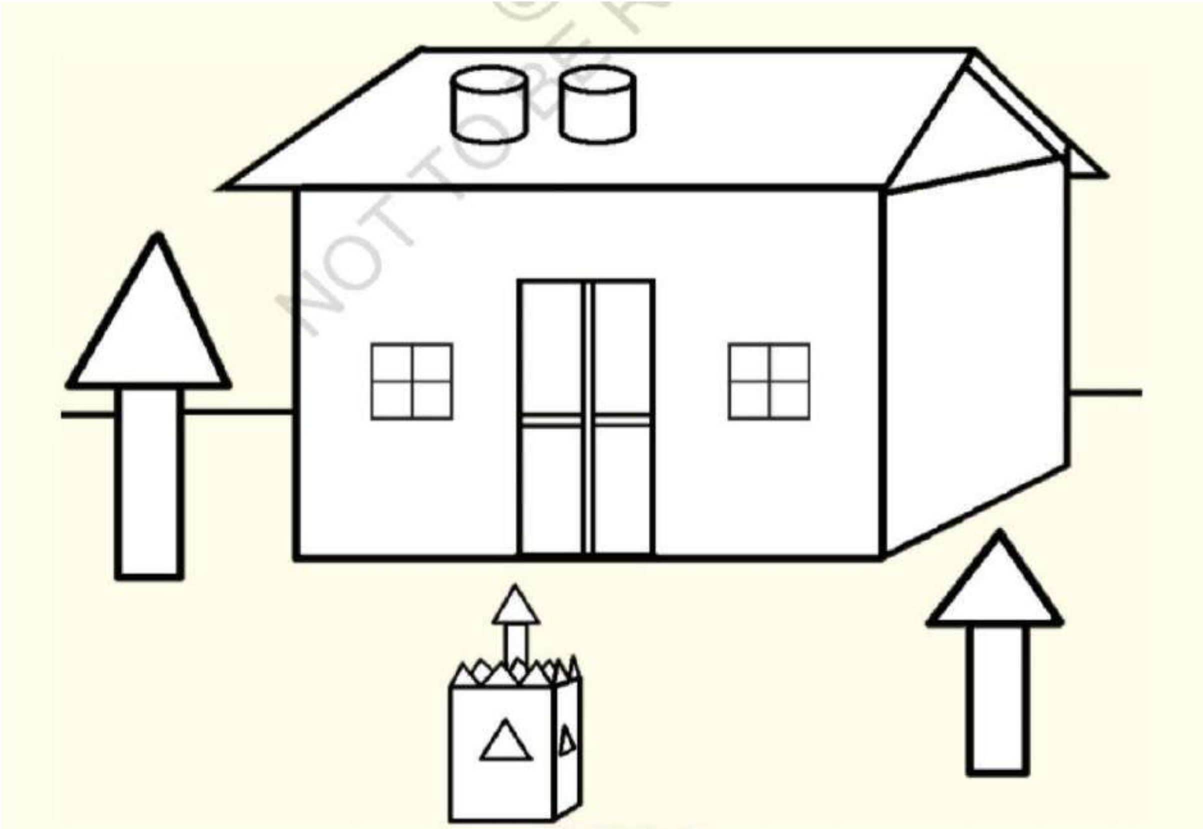
19)

20)

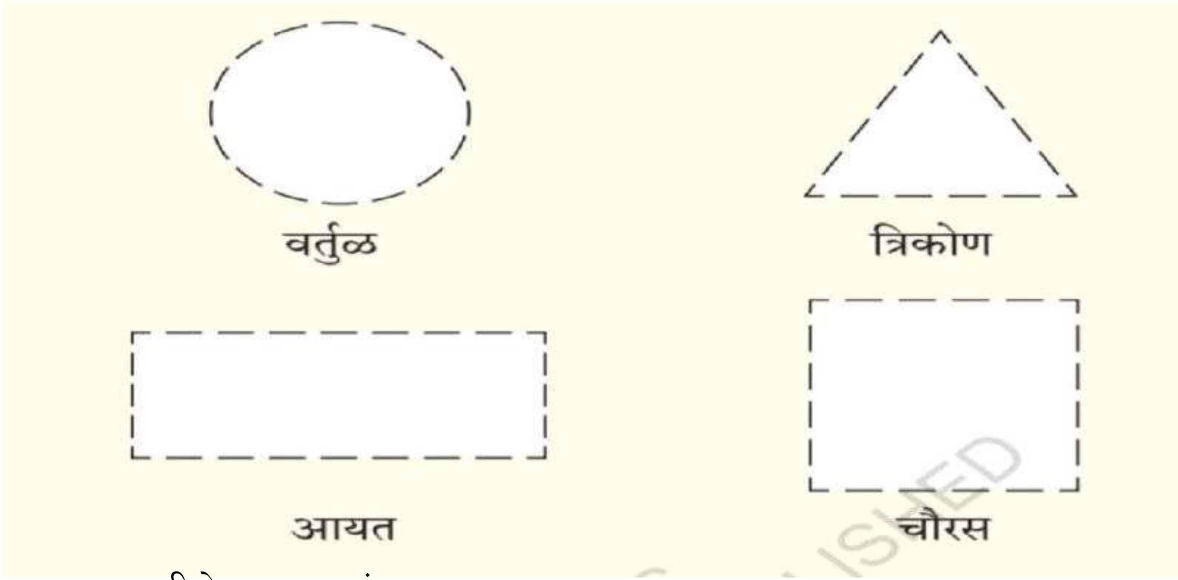
21)

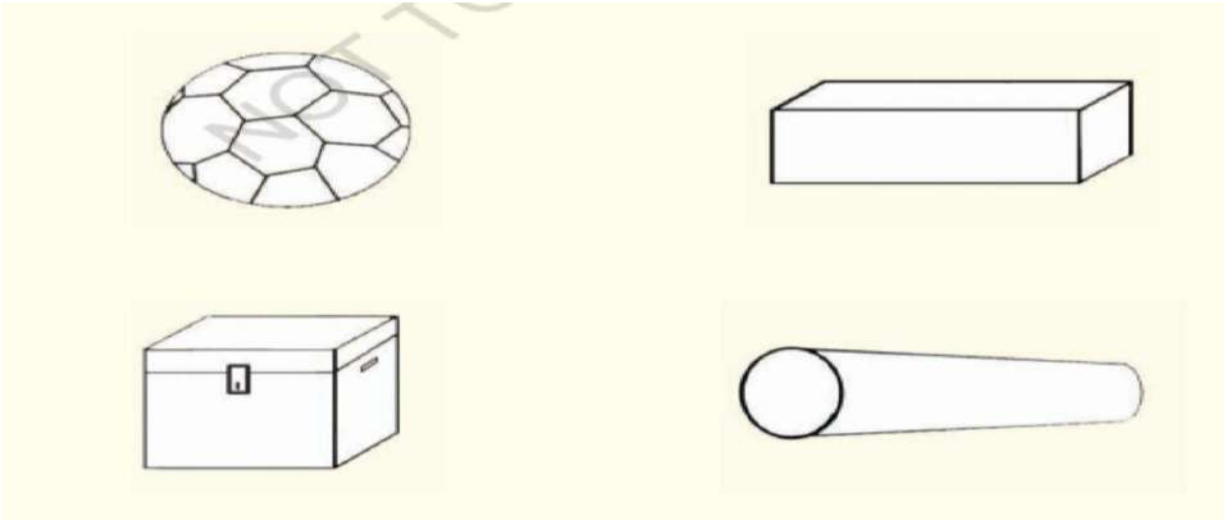
प्रश्न 6 वा 22)खालील चित्रात वर्तुळाला लाल त्रिकोणाला हिरवा आयताला पिवळा व चौरसाला निळा रंग दे.

प्रश्न 7 वा ठिपके जोडून चित्र पूर्ण कर

23.

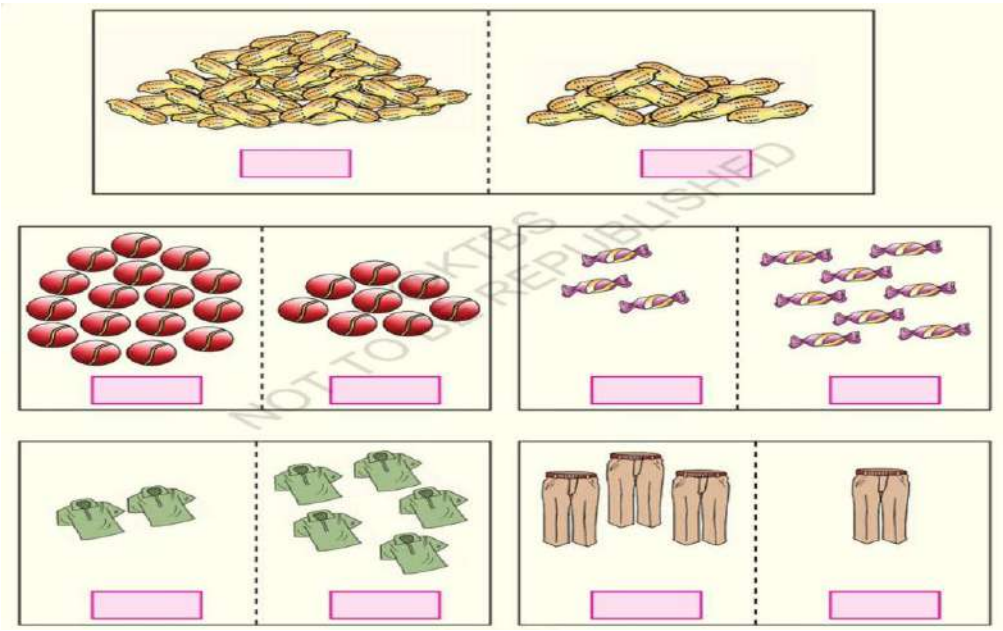
प्रश्न 8 वा घसरत खाली येणाऱ्या वस्तू रंगवा

24.

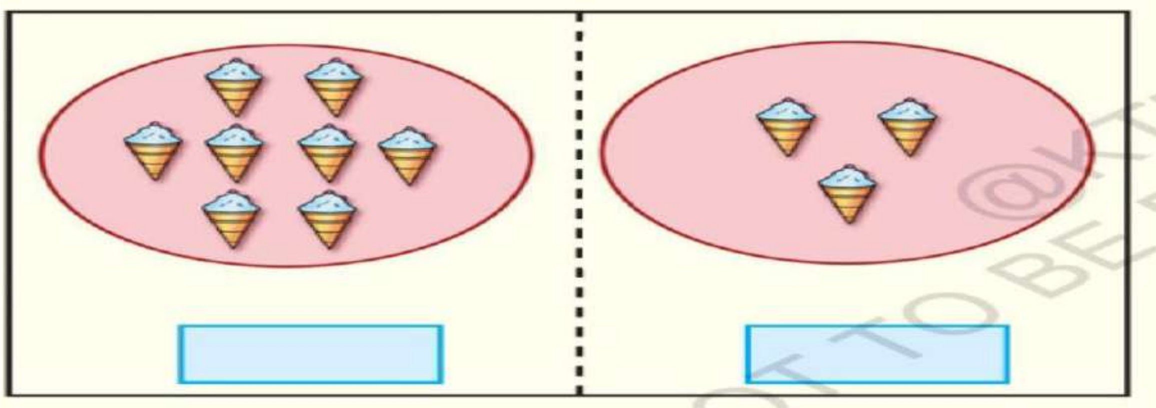
प्रकरण 3

संख्या (1 ते 9)

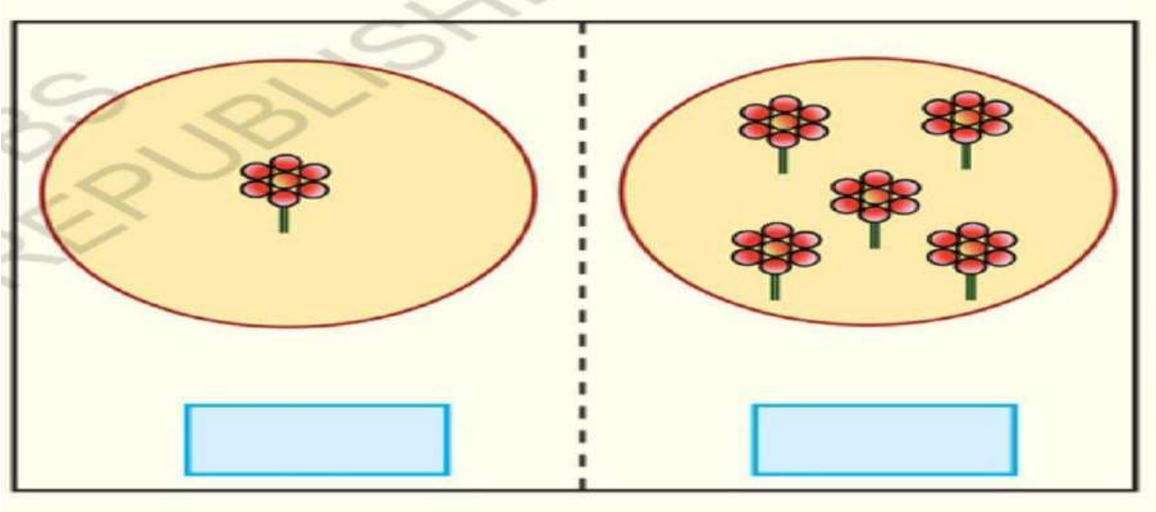
प्रश्न 1 ला पुढील चित्र बघून जास्त संख्या असणाऱ्या चित्राखाली बरोबर अशी खूण करा

1.

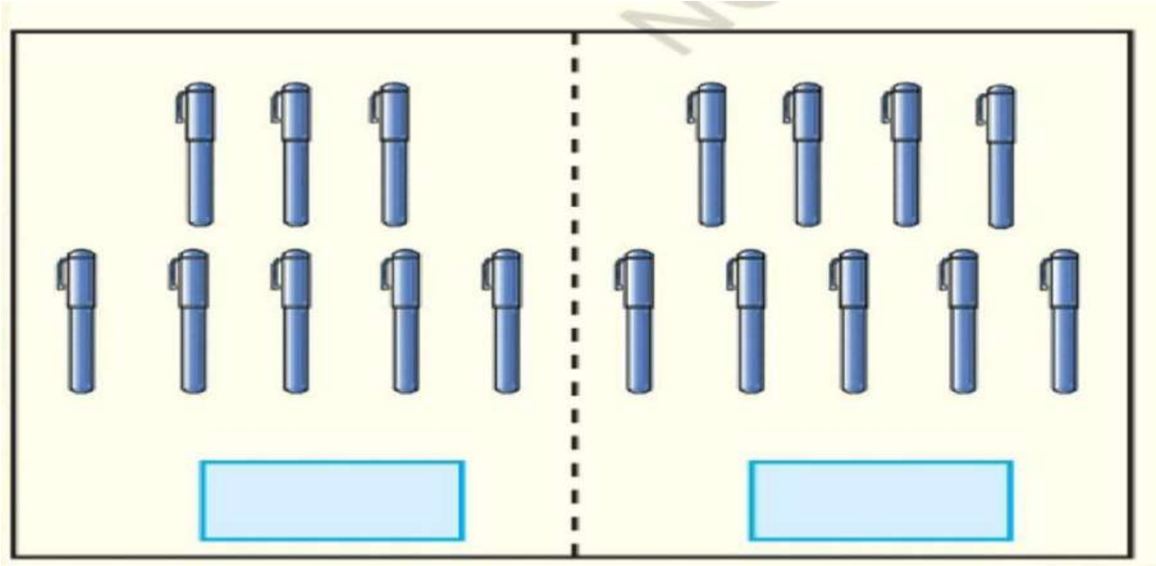
2.

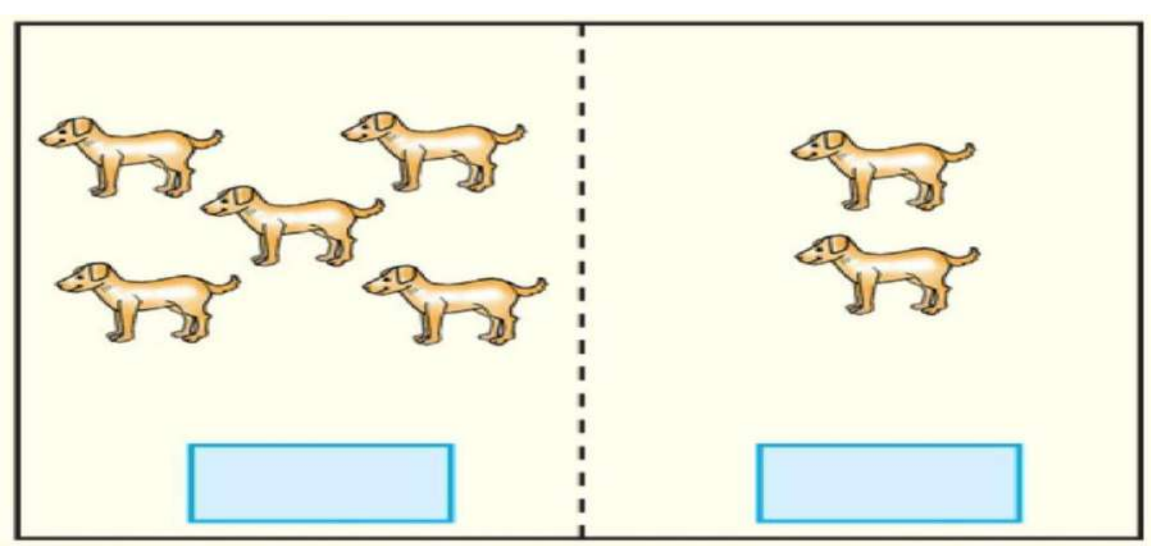
3.

4.

5.

प्रश्न 2 रा चुटकरेषा जोडून सुचविलेल्या संख्या चौकटीत लिहा

6.

1	1	1	1				

7.

2	2	2	2				

8.

3	3	3	3				

9.

4	4	4	4				

10)

5	5	5	5				

11)

6	6	6	6				

12)

7	7	7	7				

13)

8	8	8	8				

14)

९	९	९	९				

प्रश्न 3 रा समान संख्येच्या वस्तूंचे गट ओळखूण जुळवा

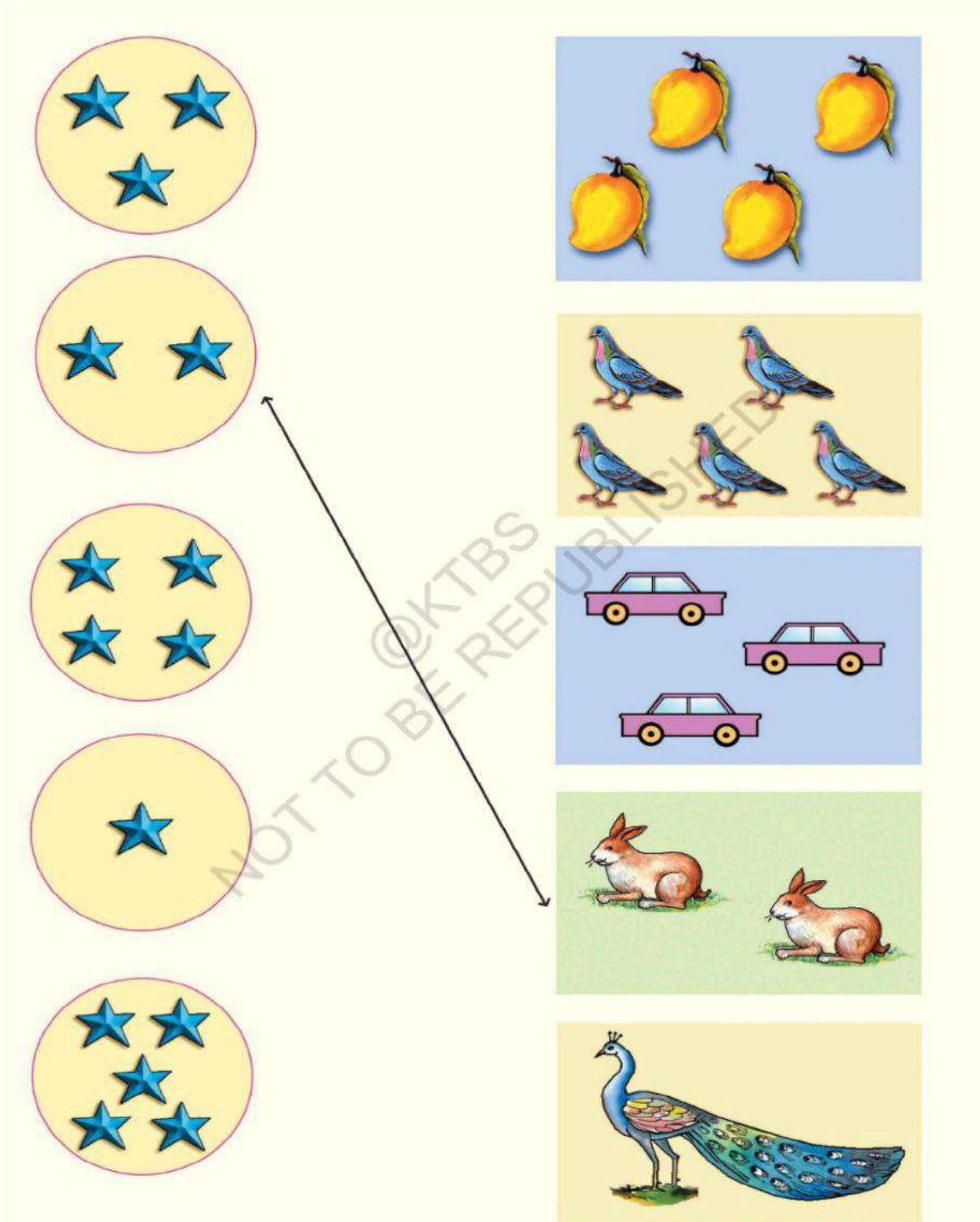
15.

16.

17.

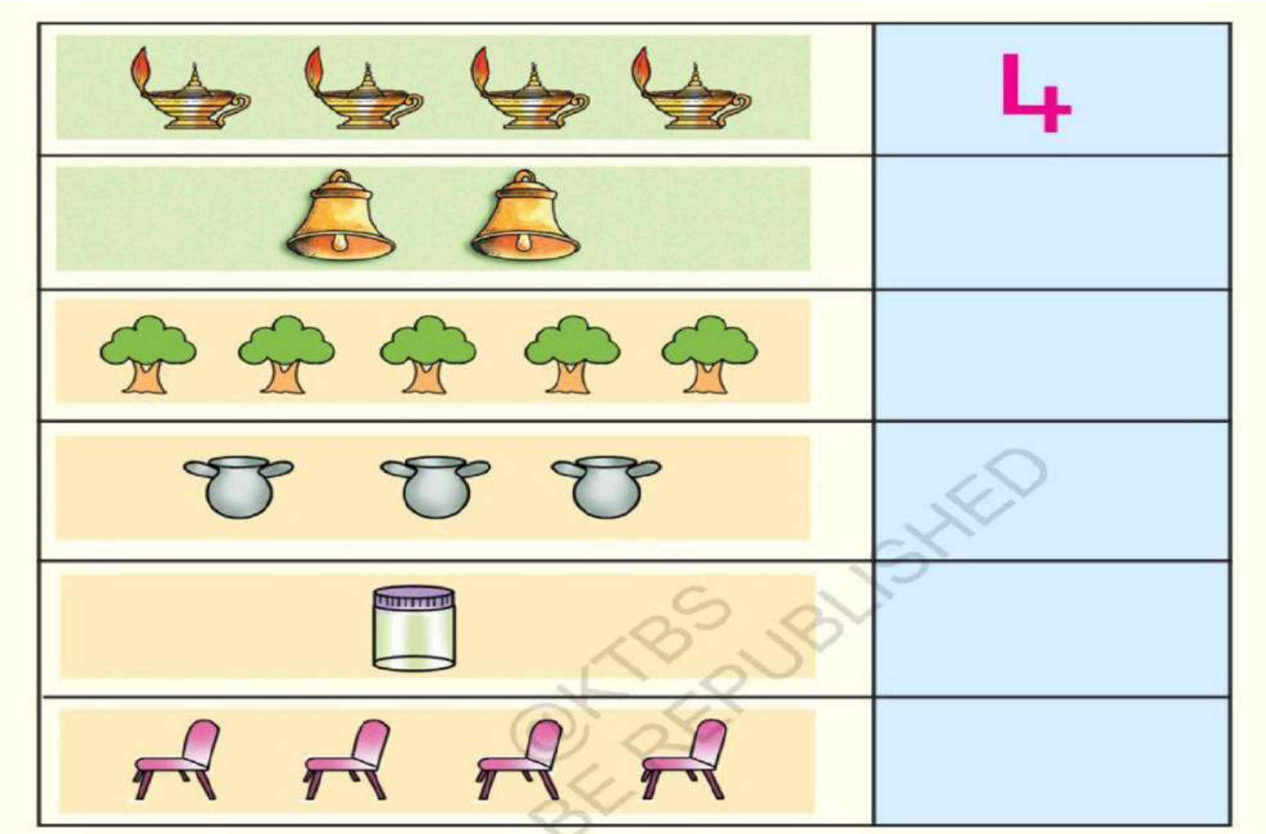
18.

19.

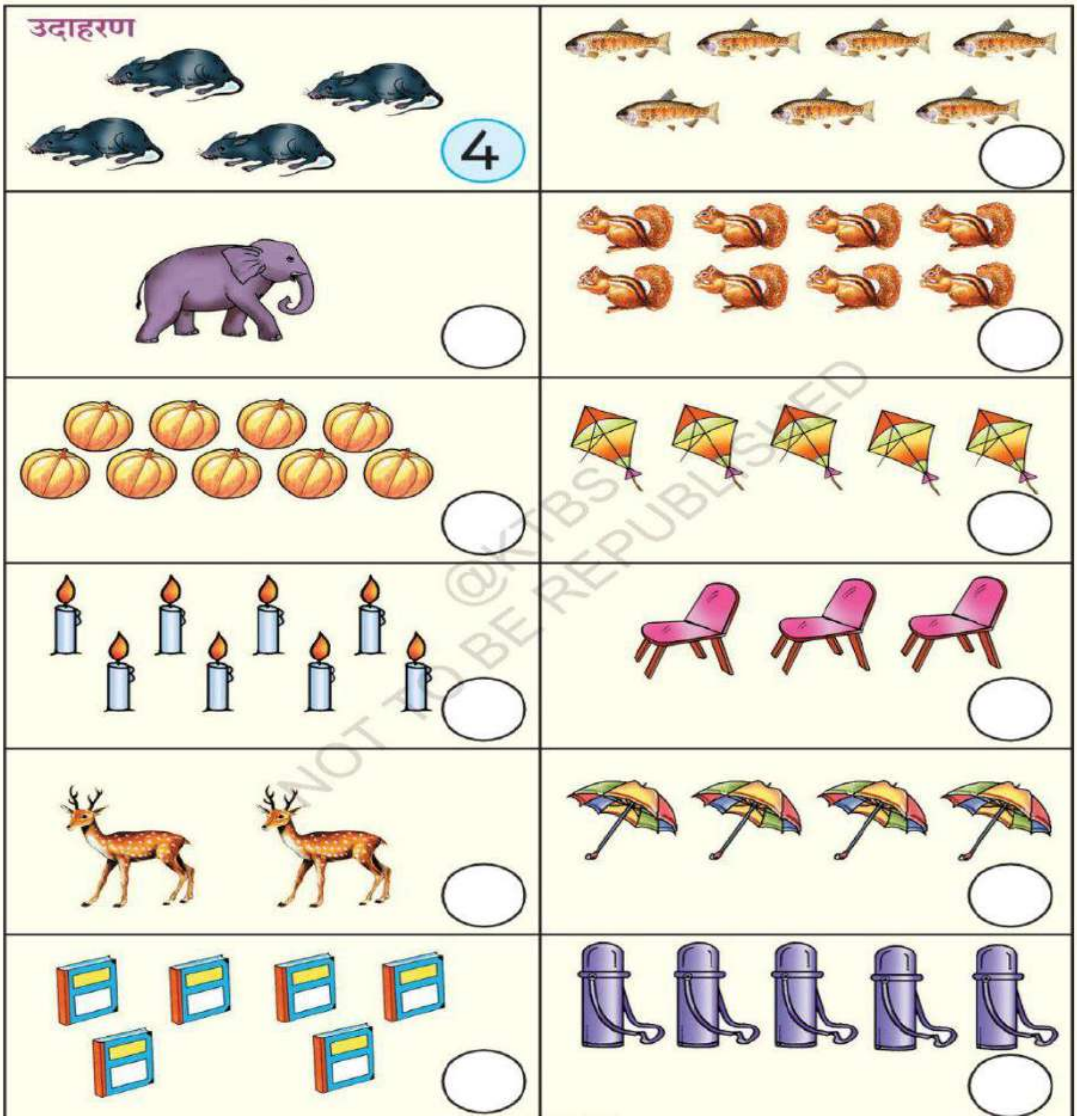

प्रश्न 4 था मोजा आणि लिहा

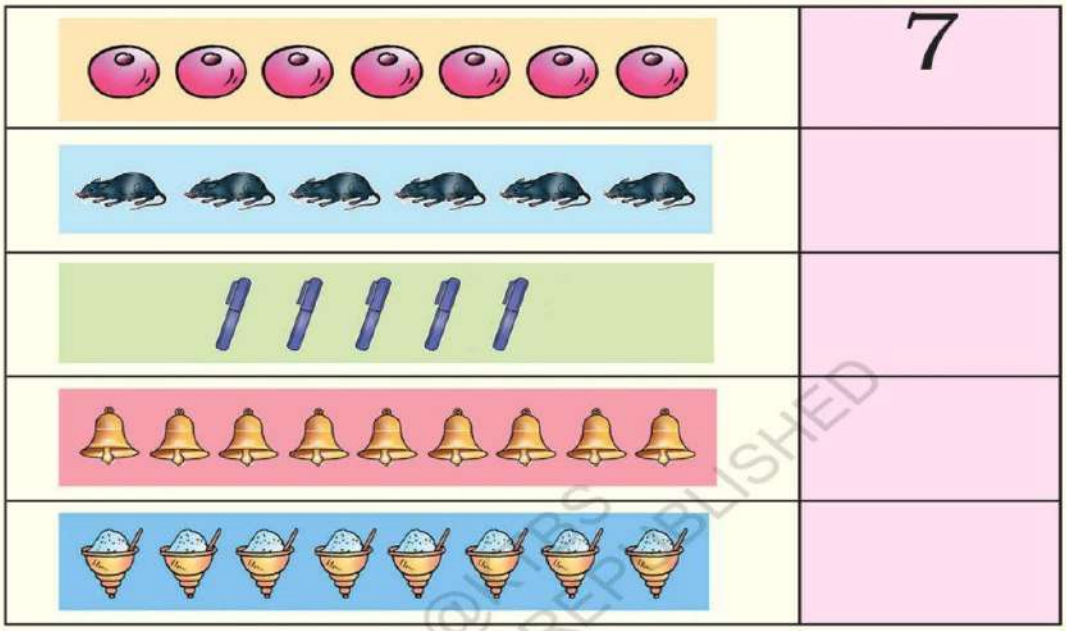
20.

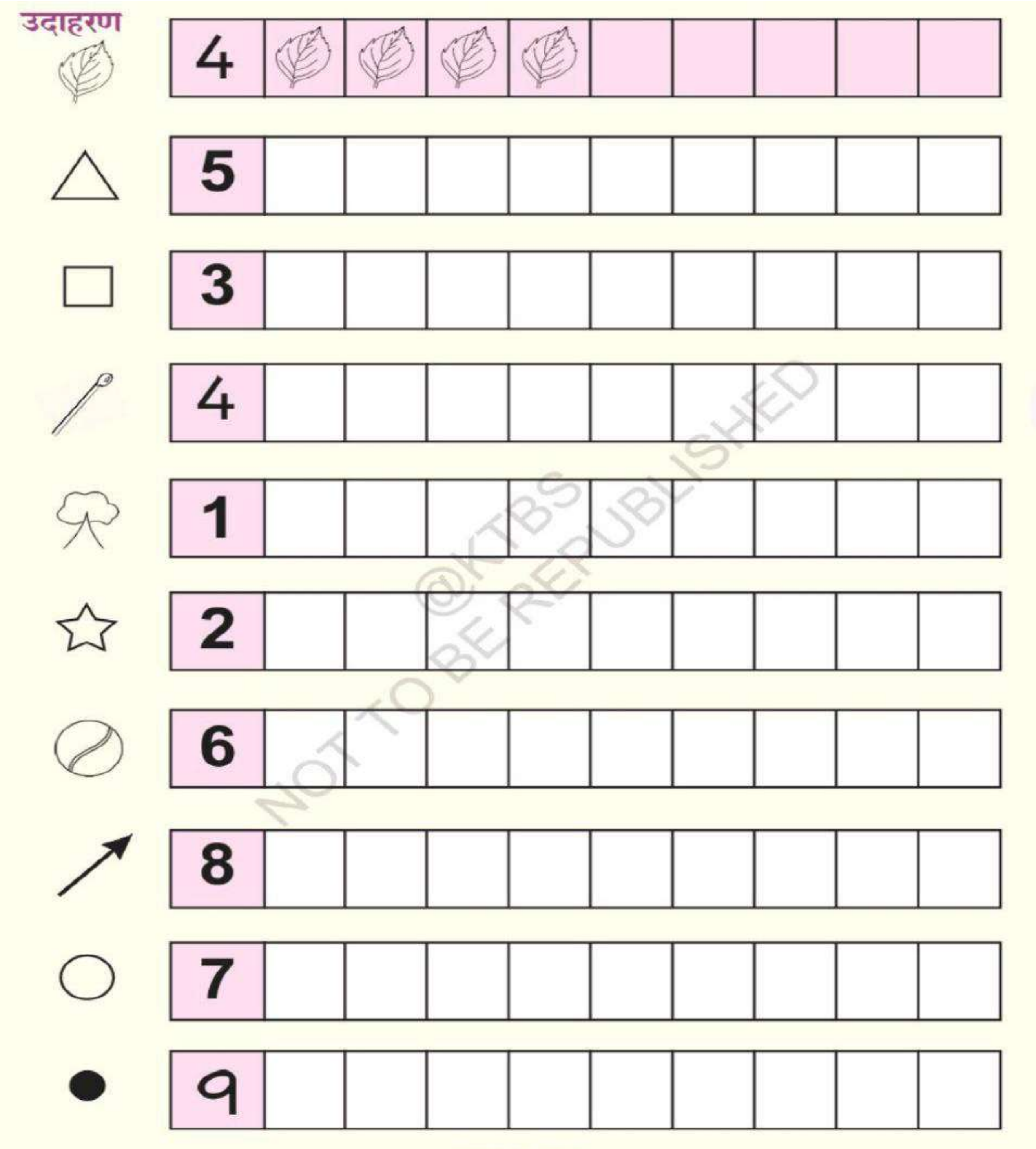
21) मोजा आणि लिहा

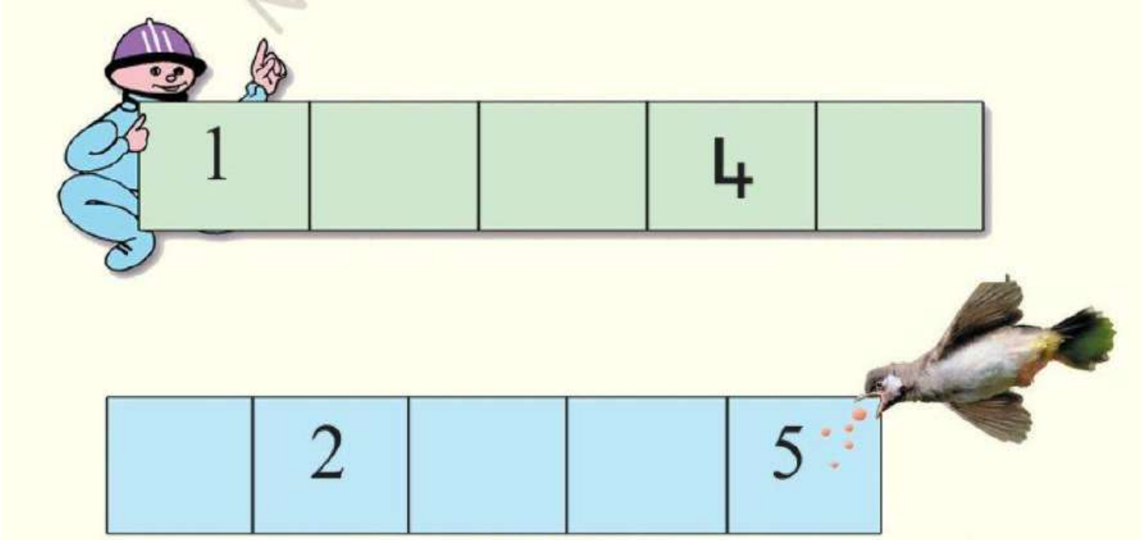
22) मोजा आणि लिहा

23)संख्या वाचून तितकीच चित्रे चौकटीत काढ.

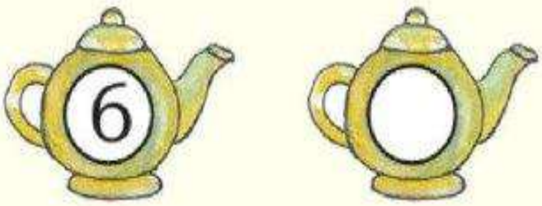
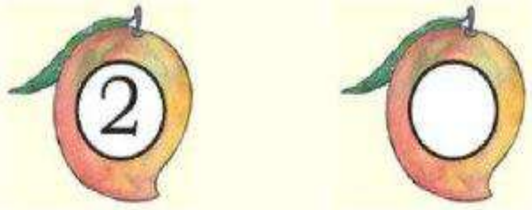
24) गाळलेले अंक भरा

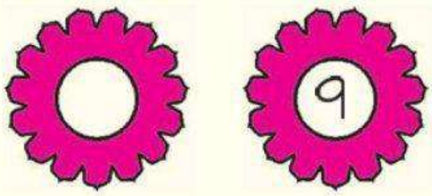
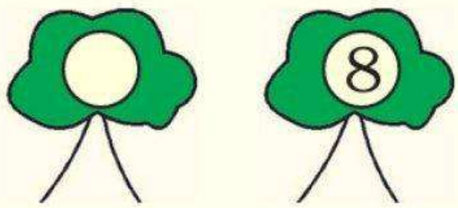
25) पुढील संख्या ओळखा

6, ☐	1, ☐	3, ☐	5, ☐
8, ☐	7, ☐	2, ☐	4, ☐

26) मागील संख्या ओळखा

6 च्या पुढील संख्या कोणती?	2 च्या पुढील संख्या कोणती?
	

7 च्या पुढील संख्या	4 च्या पुढील संख्या ....
2 च्या पुढील संख्या	6 च्या पुढील संख्या ....

9 च्या मागील संख्या	8 च्या मागील संख्या ....
	

7 च्या मागील संख्या	4 च्या मागील संख्या ....
2 च्या मागील संख्या	8 च्या मागील संख्या ....

27) मोठ्या संख्ये भोवती गोल कर

5 , 3	4 , 2	9 , 4
8 , 7	1 , 3	5 , 6
2 , 5	8 , 5	6 , 7

28) लहान संख्ये भोवती गोल कर

4 , 7	8 , 7	3 , 7
9 , 4	2 , 6	3 , 1
9 , 8	6 , 5	4 , 7

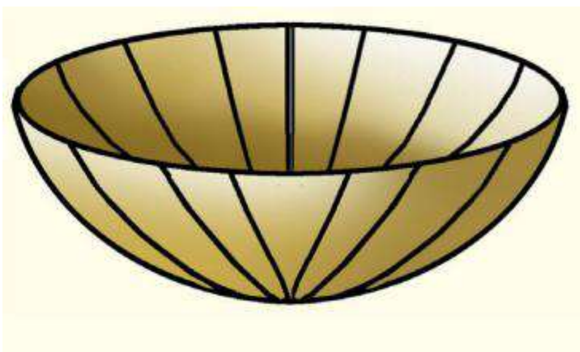
प्रकरण 4
शून्याची परिकल्पना

तारेला एक ही माकड लटकत नाही. म्हणून लटकणाऱ्या माकडांची संख्या शून्य आहे.

1) टोपलीतील फळांची संख्या किती ?

:- ____________________.

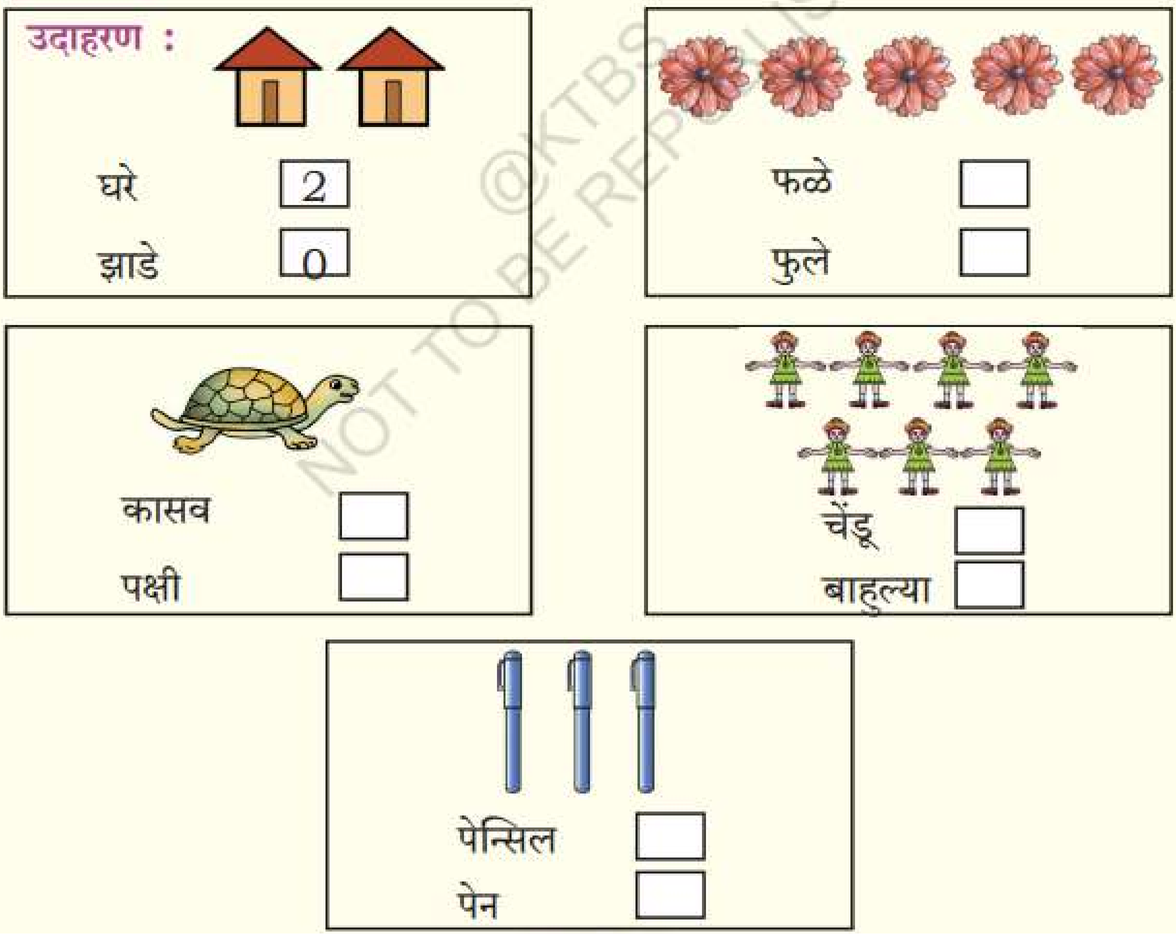

2) रोपट्याला लागलेल्या फुलांची संख्या किती?

:- ____________________.

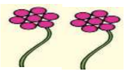
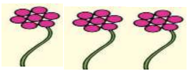
चित्र पाहून मोकळ्या जागी योग्य संख्या लिही.

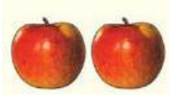
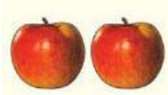

प्रकरण 5

बेरीज (बेरीज 9 पेक्षा जास्त नसणारी)

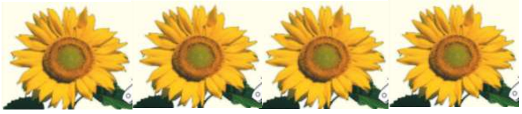
I. **खालील उदाहरणे सोडवा.**

1. 1 आणि 1 मिळून किती होतात?
2. 1 आणि 2 मिळून किती होतात?
3. आणि किती फुले आहेत?
4. आणि
5. मध्ये येऊन मिळाले तर किती पक्षी होतील?

6. आणि सफरचंद खाल्ले तर एकूण किती सफरचंद खाल्ले?

7. रवीला आणि मिळून किती वह्या मिळाल्या?

8. एका झाडावर पक्षी होते तेथे आणखी पक्षी आले, तर झाडावर एकूण किती पक्षी होतील?

9. आणि मिळून किती फुले आहेत?

10. रिनाने आंबे खाल्ले नंतर आणखी आंबे खाल्ले तर तिने एकूण किती आंबे खाल्ले?

II) जोड्या जुळवा

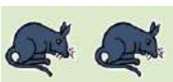
11. 2+3	6
12. 5+2	9
13. 6+0	0
14. 8+1	5
15. 4+4	7
16. 0+0	8
17. 3+1	1
18. 0+2	3
19. 1+2	2
20. 3+1	4

III) बेरीज करून संख्या लिहा

21. + =

22. + =

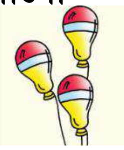
23. + =

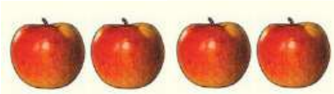
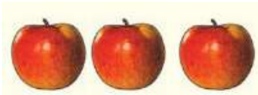
24. + =

25. + =

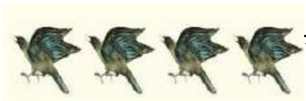
प्रकरण 6
वजाबाकी

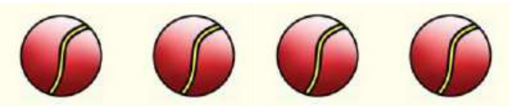
I) प्रश्न सोडवा

1. फुग्यातून फुगा फुटल्यास किती फुगे शिल्लक राहतील?

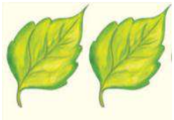
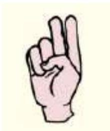
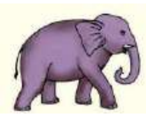
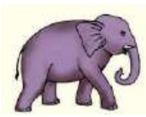
2. सफरचंदापैकी सफरचंद खाल्ले, तर किती सफरचंद राहिले?

3. मास्यापैकी मासे दूर गेले, तर किती मासे राहिले?

4. पक्षामधून उडून गेले तर किती पक्षी राहिले?

5. चेंडू मधून चेंडू फुटला, तर शिल्लक चेंडू किती?

II) जोड्या जुळवा.

6. - 	3
7. - 	5
8. - 	1
9. - 	4
10. - 	0

III) वेगळ्या असणाऱ्या वस्तू/ चित्रे कमी करून शिल्लक लिहा.

11. =

12. =

13. =

14. =

15. =

IV) **वजाबाकी करा.**

17. 7 - 2 =
18. 8 - 4 =
19. 9 - 6 =
20. 6 - 6 =
21. 5 - 0 =

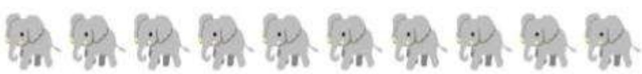
V) **रिकाम्या जागी योग्य अंक भरा**

22. 8 - 2 = [ ]
23. [ ] - 4 = 2
24. 5 - [ ] = 3
25. 7 - [ ] = 0
26. [ ] - 0 = 5

प्रकरण 7

संख्या दहा

I) खालील चित्र मोजून लिही

1. - [ ]
2. - [ ]
3. - [ ]
4. - [ ]
5. - [ ]
6. - [.]
7. - [ ]
8. - [.]
9. - [ ]
10. -[ ]

खालीलपैकी 10 मोजून त्याला गोल कर

11.
12.
13.
14.
15.

खालील संख्या मिळवा आणि लिहा

16. 5+5

17. 4+6

18. 3+7

19. 8+2

20. 1+9

21. 7+3

22. 6+4

23. 2+8

24. 9+1

25. 10+0

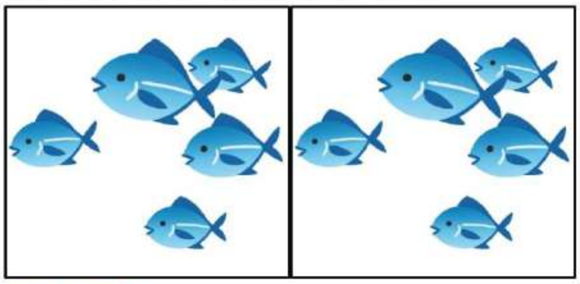
प्रकरण 9

दशक आणि सुटे

प्रश्न 1. बेरीज करून लिहा

1. **4 + 6**
2. **7 + 3**
3. **5 + 5**
4. **2 + 8**
5. **7 + 3**

प्रश्न 2. चित्र मोजून लिहा

6.
7.
8.
9.
10.
11.
12.
13.

प्रश्न 3. खालील संख्येमधील **दशक आणि सुटे लिहा.**

1. 12
2. 18
3. 16
4. 19
5. 14
6. 11
7. 20

प्रश्न 4. चित्रामधील **दहा संख्या मोजून त्याभोवती गोल कर**

21.

22.

23.

24.

25.

प्रकरण 9

संख्या 11 ते 20

* 11 ते 20 पर्यंतच्या संख्या लिहू शकतात.
* आदी येणारी , नंतर येणारी व दोन संख्या दरम्यान येणारी संख्या लिहू शकतात.
* लहान व मोठी संख्या ओळखू शकतात.
* क्रमवार संख्या लिहू शकतात.

1. लहान आणि मोठी संख्या ओळखा.

1) खालील पैकी लहान संख्या कोणती आहे.

अ) 12 ब) 15 क) 14 ड) 11

2) खालीपैकी मोठी संख्या कोणती

अ) 18 ब) 13 क) 16 ड) 15

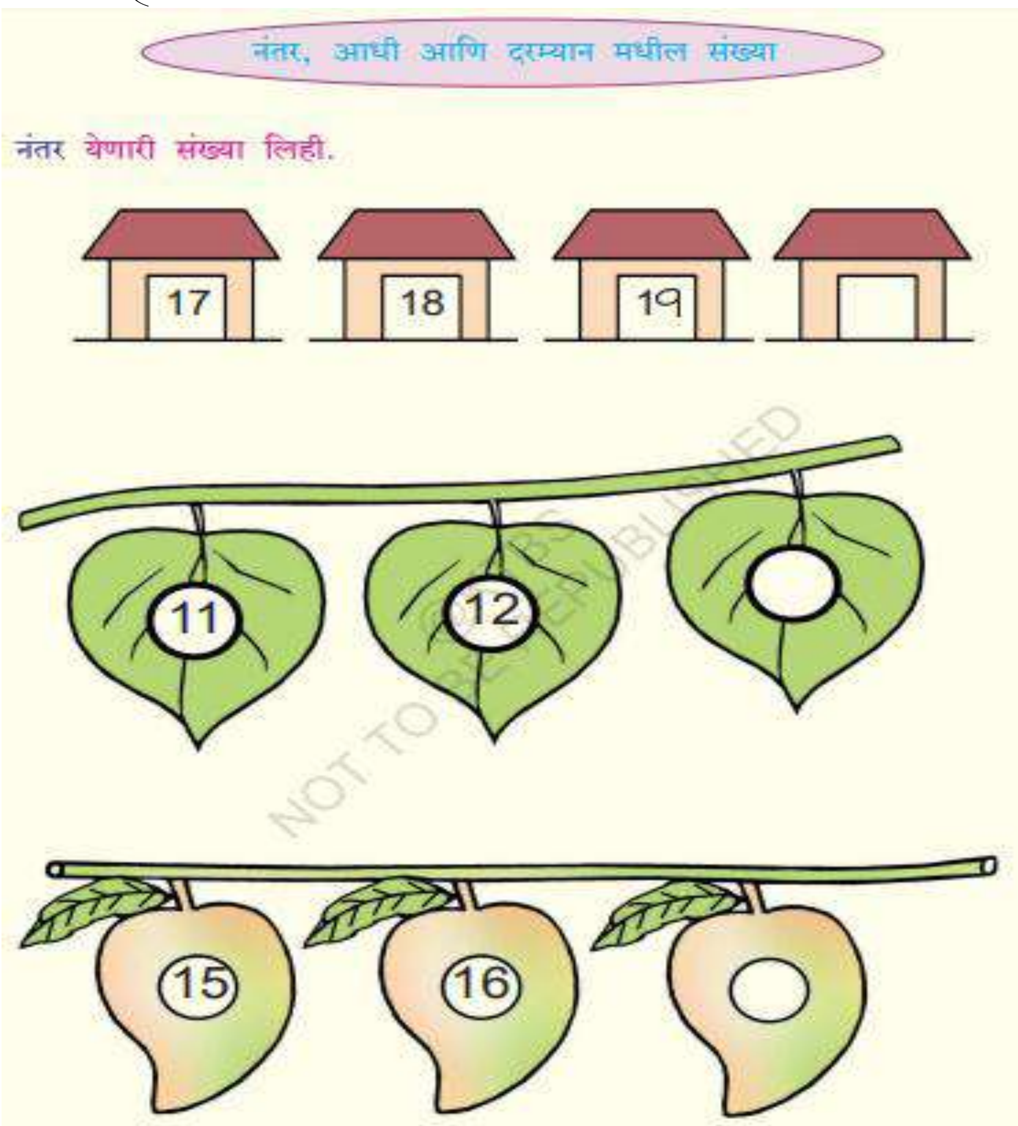
3) 17 आणि 19 यामध्ये मोठी संख्या कोणती आहे?

अ) 17 ब) 19

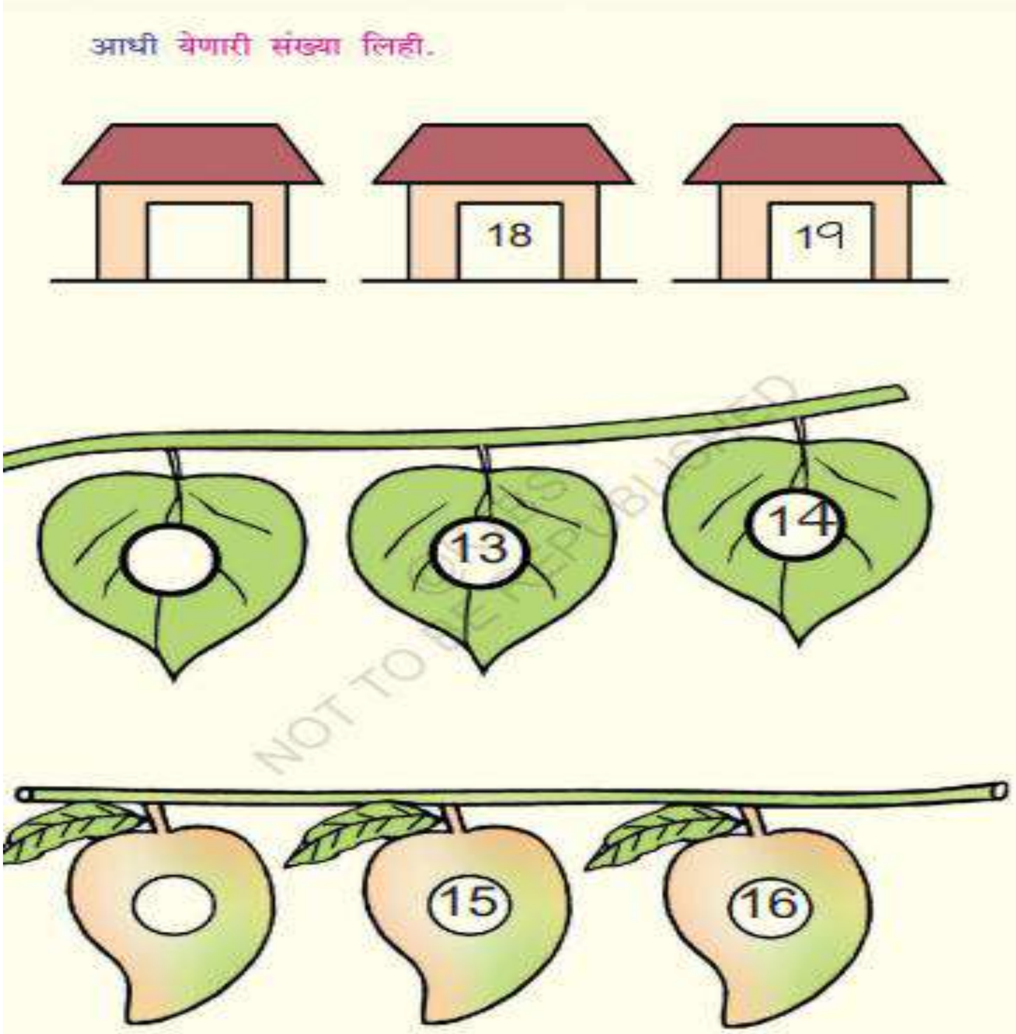
4) 16 आणि 14 यामध्ये लहान संख्या कोणती आहे?

अ) 16 ब) 14

2. नंतर येणारी संख्या लिहा.

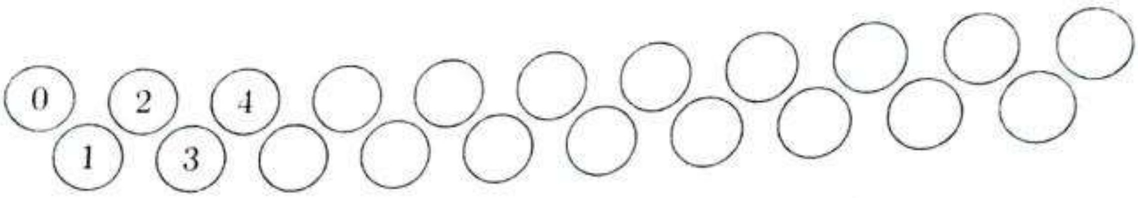

3.

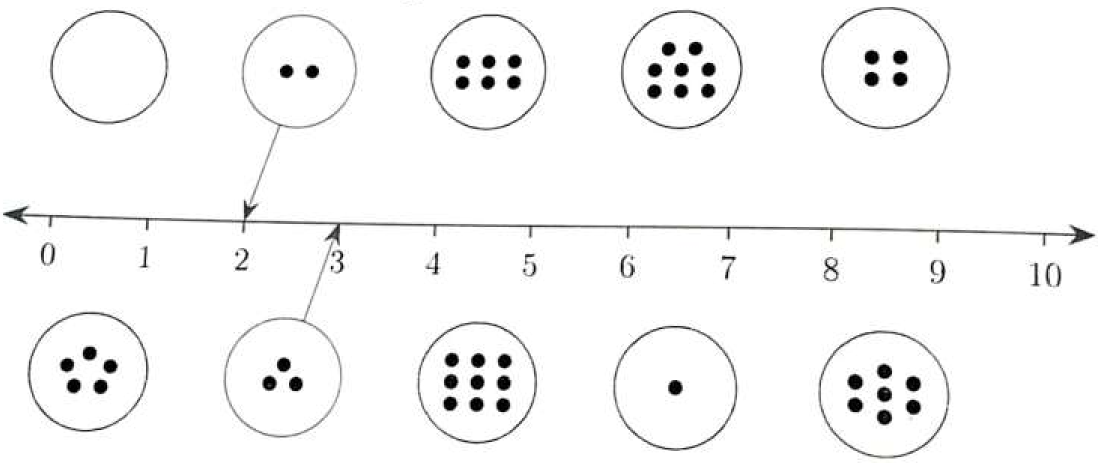

4. क्रमवार अंक लिहा .
   1) 11, 12, 13, -------, 15
   2) 16, 17, ------, 19, 20
   3) 13, 14, 15, 16, -------.
   4) 12, -----, 14, 15, 16

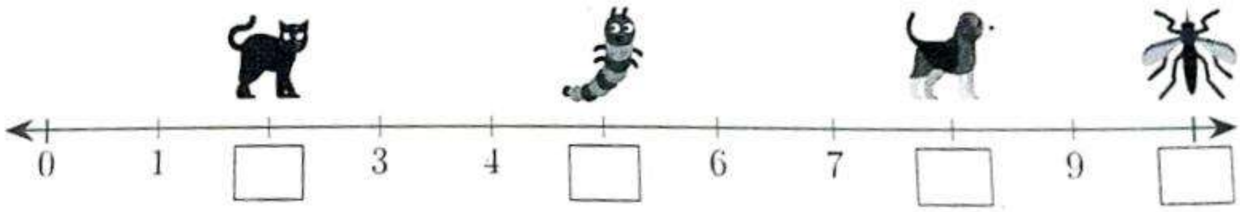
5. रिकाम्या जागा भरा.

6. खालील संख्यारेषेवरील अंक आणि वर्तुळात दिलेले ठिपके यांच्या अचूक जोड्या लाव.

7. खाली दिलेल्या संख्यारेषेवर प्राण्यांच्या जागी योग्य अंक लिहा.

प्रकरण 10

बेरीज (20 पेक्षा जास्त नसणारी)

1) बेरीज करा.

1.

2.

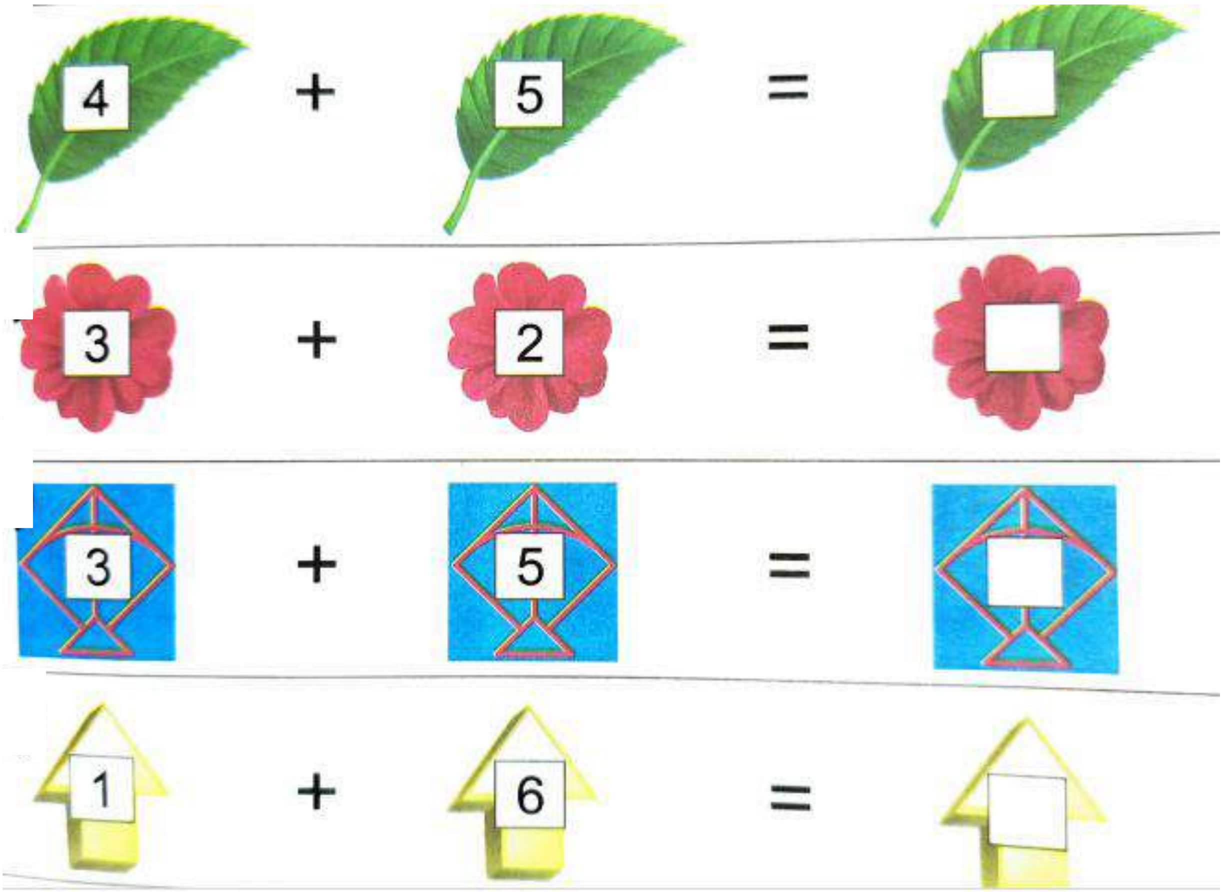
3

4

5

2) बेरीज करा.

3) 11 ते 20 या मधील संख्यांची बेरीज.

1) 11 + 8 = ?

अ) 12   ब) 14   क) 19   ड) 15

2) 5 + 12 =?

अ) 17   ब) 14   क) 19   ड) 15

3) 12 + 0 =?

अ) 13   ब) 12   क) 11   ड) 10

4) 10 + 10 =?

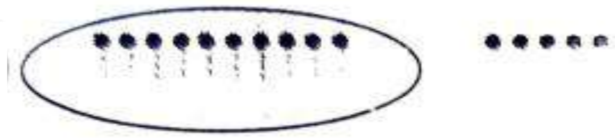
अ) 11   ब) 15   क) 20   ड) 02

4) जोड्या जुळवा.

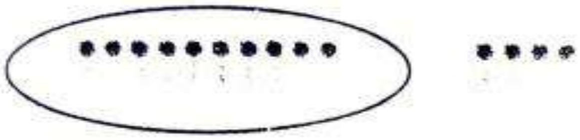
अ	ब
1) 7 + 8	12
2) 5 + 7	17
3) 13 + 0	14
4) 4 + 13	15

5) 8 + 6 13

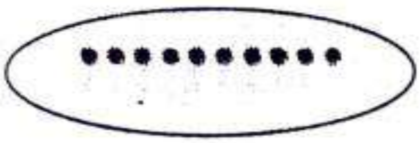
5) बेरीज कर आणि जुळव.

1.

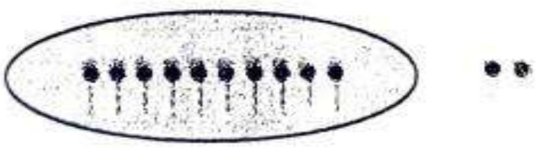
10

2.

15

3.

12

4.

14

6) बेरीज करुन रिकाम्या जागा भरा.

1) 0 + 0 = -------------

2) 0 + 1 = -------------

3) 0 + 2 = -------------

4) 1 + 0 = -------------

5) 1 + 1 = -------------

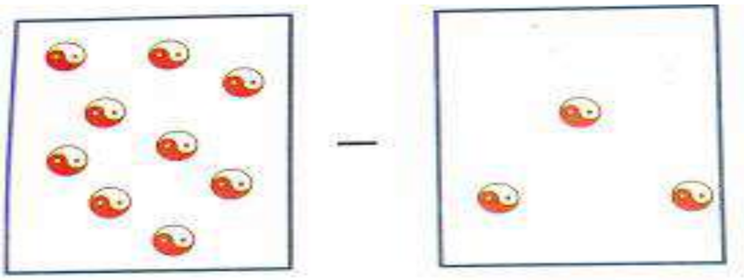
7) बेरीज करुन उत्तर 6 येईल अशा वेगवेगळ्या पध्दतीने उदाहरण तयार करा.

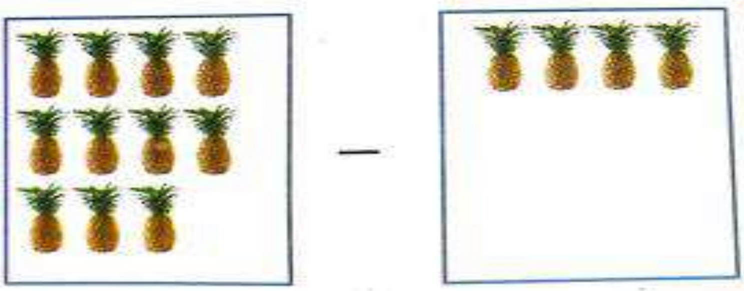
1)

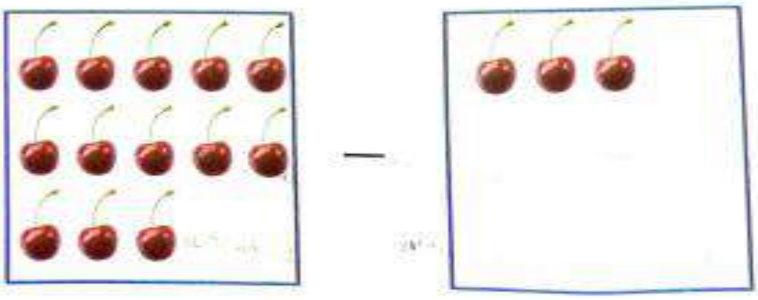
2	+	4
	+	
	+	
	+	

प्रकरण 11
वजाबाकी (20 पेक्षा जास्त नसणारी)

1) वजाबाकी करुन योग्य उत्तराभोवती गोल करा.

1. = 6 3 9

2. = 5 7 6

3. = 10 11 12

2) रिकाम्या जागा भरा.

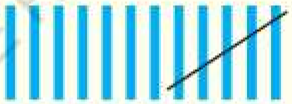
1) 7 - = 4
2) 19 - = 7
3) 14 - = 4
4) 12 - = 7

3) आकृतीमध्ये दर्शविल्या प्रमाणे फुली मारून वजाबाकी करा.

4) आकृतीमध्ये दर्शविल्या प्रमाणे फुली मारून वजाबाकी करा.

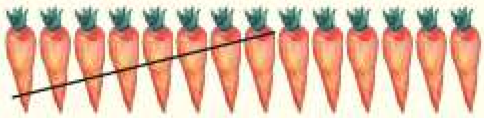
1) **12 मधून 5 वजा कर**

$$\begin{array}{r} 12 \\ -\ 5 \\ \hline 7 \\ \hline \end{array}$$

दशक	सुटे
0	7

2) **14 मधून 8 वजा कर**

$$\begin{array}{r} 14 \\ -\ 8 \\ \hline 6 \\ \hline \end{array}$$

दशक	सुटे
0	6

5) राहूलकडे 8 चॉकलेट होते, त्यापैकी तीन चॉकलेट मित्रांना वाटले तर त्याच्या जवळ किती चॉकलेट उरले?

6) चिंटुजवळ 16 आंबे आहेत , त्याला त्यातील 4 आंबे पिंटूला द्यायचे आहेत तर तर त्याच्याजवळ किती आंबे शिल्लक राहतील?

7) वजाबाकी करा.

17 मधून 11 कमी कर	12 मधून 12 कमी कर
13 मधून 0 कमी कर	16 मधून 6 कमी कर

प्रकरण 12

संख्या 21 ते 99

* 21 ते 99 पर्यंतच्या संख्या ओळखून लिहू वाचू शकता.

1) या संख्या वाच आणि दिलेल्या रकान्यात त्या संख्या लिही.

21	21							
22	22							
23	23							
24	24							
25	25							
26	26							
27	27							
28	28							
29	29							
30	30							

2) संख्या वाच आणि दिलेल्या रखान्यात लिहून वाच.

41	41							
42	42							
43	43							
44	44							
45	45							
46	46							
47	47							
48	48							
49	49							
50	50							

3) खाली दिलेल्या संख्येच्या

अगोदरची संख्या लिही		नंतरची संख्या लिही	
	52	63	
	55	65	
	59	69	

मधली संख्या लिही		
51		53
64		66
66		68

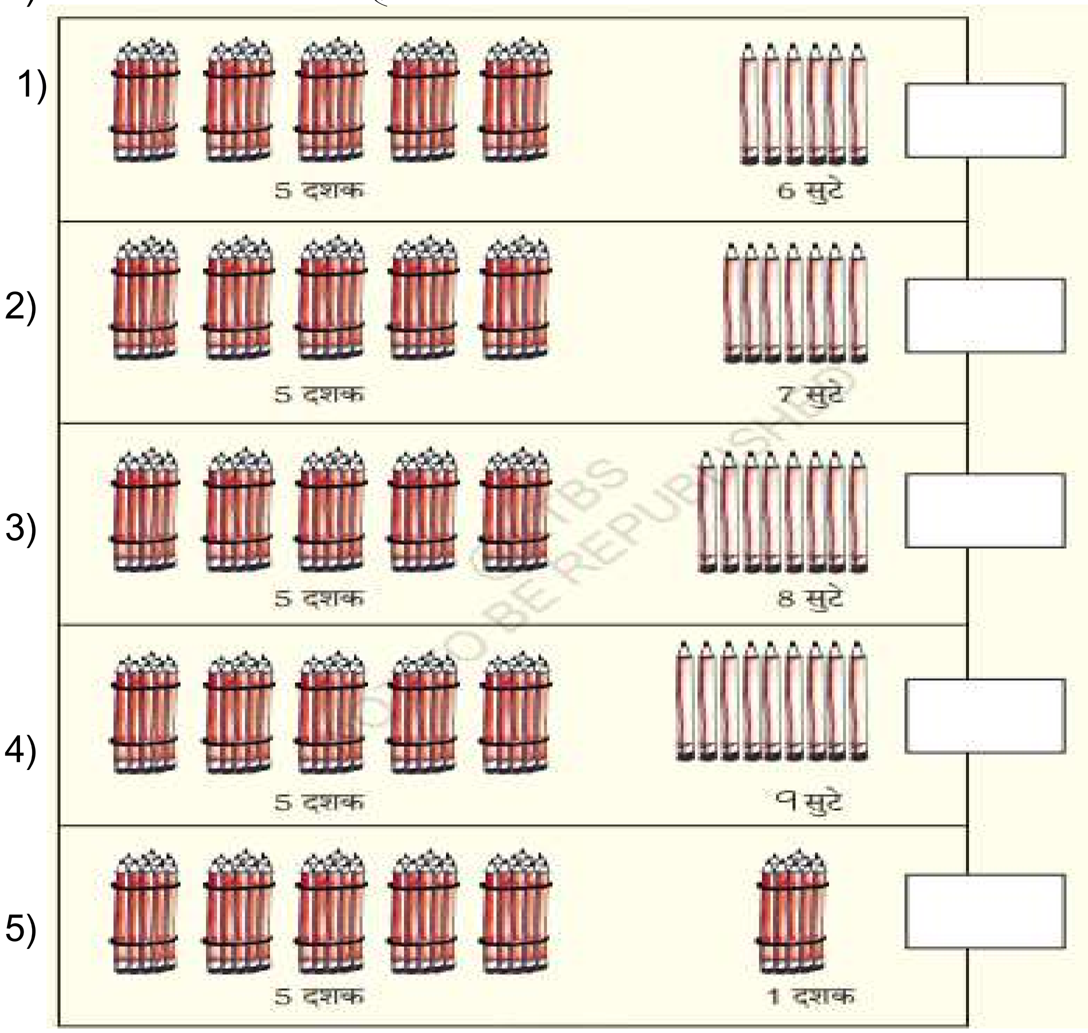
4) यापैकी सर्वात लहान संख्या असणाऱ्या चौकटीसमोर ✓ ही खूण कर.

1)	71	79	88	82
2)	89	75	76	84

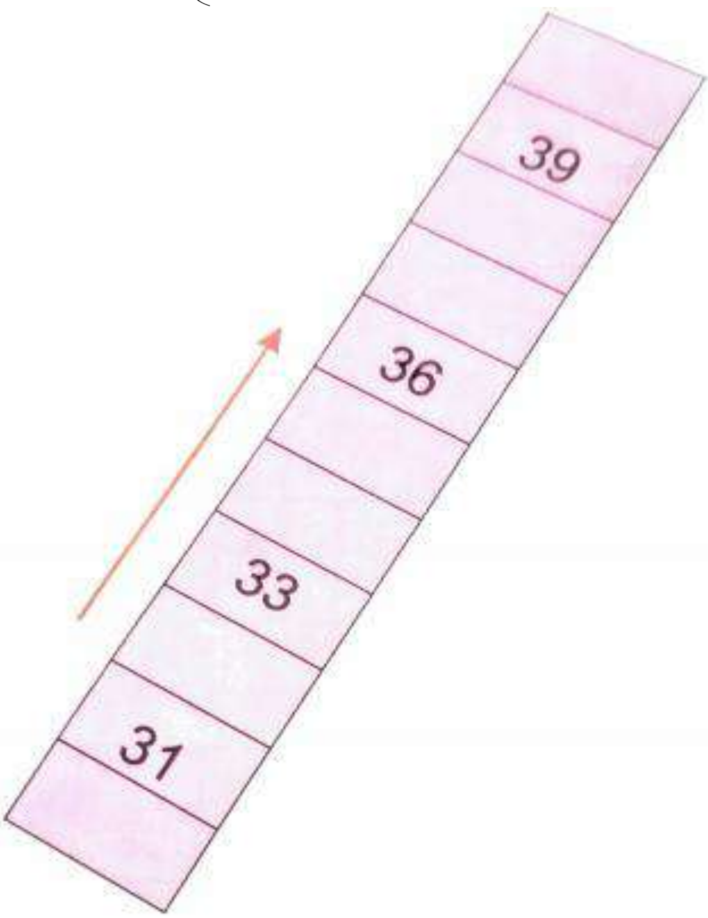
5) यापैकी सर्वात मोठी संख्या असणाऱ्या चौकटीसमोर ✓ ही खूण करा.

1)	89	86	73	81
2)	84	72	74	90

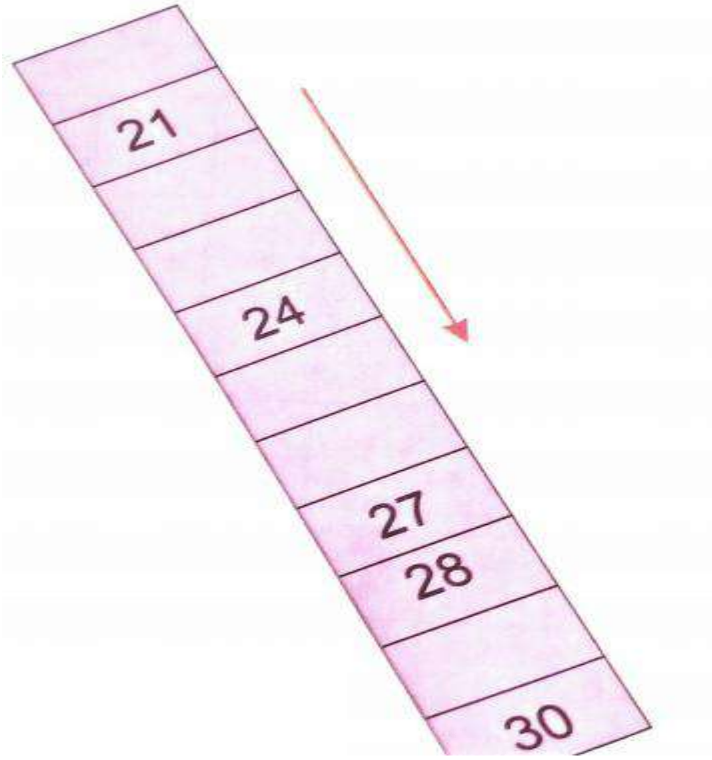
6) रिकाम्या चौकटीत संख्या लिहा.

7) संख्या चढत्या क्रमात लिहा.

8) संख्या उतरत्या क्रमात लिहा.

9) दशक सुटेच्या जोड्या जुळवा .

1)	3 दशक + 2 सुटे	30
2)	2 दशक + 4 सुटे	35
3)	3 दशक + 5 सुटे	24
4)	3 दशक + 0 सुटे	32

10) सर्वात लहान संख्येभोवती गोल करा.

1) 21 31 41
2) 09 90 51
3) 55 45 54

11) सर्वात मोठ्या संख्येभोवती गोल करा.

1) 66 33 13
2) 87 15 67
3) 70 50 60

प्रकरण 13

बौध्दिक गणित

* दैनंदिन जीवनातील बेरजेची सोपी उदाहरणे तोंडी सोडवितात. पटकन उत्तरे देतात.

1) पटकन उत्तरे द्या

1) 4 चॉकलेटस् + 2 चॉकलेटस् = ... चॉकलेटस्.

2) 5 पोपट + पोपट = ... पोपट.

3) 3 ससे + 6 ससे = ... ससे.

4) 2 चेंडू + 7 चेंडू = ... चेंडू.

5)

6) 8 फुलपाखरे + 6 फुलपाखरे = ... फुलपाखरे.

2) तोंडी सोडव :

1) 3, 6, ९, ...

2) 4, 8, 12, ...

3) 8, 7, 6, ...

4) 10, 8, 6, ...

3) तोंडी उत्तरे दे.

2 + 1 = ___	1 + 7 = ___	7 + 2 = ___	2 + 4 = ___	3 + 4 = ___	4 + 1 = ___	5 + 3 = ___
3 + 2 = ___	5 + 2 = ___	8 + 4 = ___	2 + 4 = ___	९ + 2 = ___	8 + 2 = ___	4 + 3 = ___
16 + [illegible] = ___	14 + 6 = ___	7 + 7 = ___	6 + 6 = ___	8 + 8 = ___	3 + 3 = ___	2 + ९ = ___

4) दोन्ही बाजू समान होतील अशा संख्या चौकटीत लिहा.

6 + ☐ = 10	12 = ☐ + 8
10 + ☐ = 15	12 = ☐ + 6
☐ + 6 = ९	3 = 0 + ☐
☐ + 3 = 10	15 = 7 + ☐

तोंडी उत्तरे दे.

1) एका कपाटाच्या एका रखान्यात 5 पुस्तके आहेत, दुसऱ्या रखान्यात 4 पुस्तके आहेत.
दोन्ही रकान्यात मिळून एकूण पुस्तकांची संख्या =

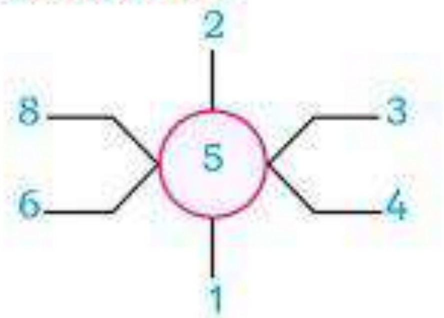
2) सुमाला तिच्या आईकडून रु. 5, तिच्या बाबाकडून रु.10 मिळाले तर सुमाला आपल्या पालकांकडून एकूण किती रुपये मिळाले?
सुमाला आपल्या पालकांकडून मिळालेली एकूण रक्कम = ...रु.

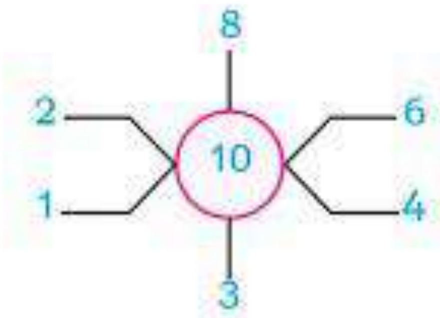
चटकन उत्तरे दे.

1)

4 + 2 = ______	2 + 1 = ______
2 + 3 = ______	3 + 2 = ______
8 + 4 = ______	4 + 3 = ______
5 + 6 = ______	6 + 5 = ______
९ + 8 = ______	8 + ९ = ______
8 + 8 = ______	7 + 8 = ______
10 + ९ = ______	९ + 10 = ______

वर्तुळातील संख्येत बाहेरील प्रत्येक संख्या अनुक्रमे मिळवून प्रत्येक वेळी येणारे उत्तर तोंडी सांग

3) अनुक्रमे पुढील संख्या सांग

1) 2, 4, 6, ☐
2) 3, 5, 7, ☐
3) 5, 7, ९, ☐
4) 10, 12, 14, ☐
5) ९, 11, 13, ☐

4) अनुक्रमे उलट मोजत रिकाम्या जागी संख्या लिही.

1) 8, 6, 4, ☐
2) 10, 8, 6, ☐
3) 12, 10, 8, ☐
4) 20, 15, 10, ☐
5) ९, 6, 3, ☐

5) खालील वाक्य बरोबर की चूकते सांग.

1) 3 + 2 = 5
2) 6 + 6 = 4
3) सीतेने सकाळी 3 केळी, संध्याकाळी 2 केळी खाल्ली म्हणजे तिने दिवसभरात एकूण 6 केळी खाल्ली.
4) राजूने एका गाण्याचा सकाळी 3 वेळा आणि संध्याकाळी 5 वेळा सराव केल्यास दिवसभरात त्याने एकूण 8 वेळा सराव केला.
5) रामच्या खिशात 5 गोट्या असून रहीमच्या खिशात 4 गोट्या असल्यास त्या दोघांकडे एकूण 10 गोट्या आहेत.
6) चरणकडे 5 लेखण्या, चंदनकडे 7 लेखण्या आहेत. त्या दोघांजवळ असणाऱ्या एकूण लेखण्यांची संख्या 15 आहे.

7) मिळवा (बेरीज कर)

1 + 1 = ☐ + 1 = ☐ + 1 = ☐ + 1 = ☐ + 1 = ☐

2 + 2 = ☐ + 2 = ☐ + 2 = ☐ + 2 = ☐ + 2 = ☐

3 + 3 = ☐ + 3 = ☐ + 3 = ☐

4 + 4 = ☐ + 4 = ☐

8) मिळवा (बेरीज कर)

1 + 0 = ______	९ + 0 = ______
3 + 1 = ______	8 + 2 = ______
5 + 2 = ______	९ + 7 = ______
7 + 1 = ______	6 + 8 = ______

तोंडी उत्तरे दे :

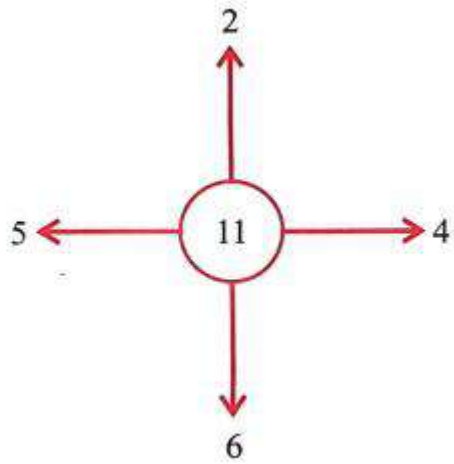
1) एका फळविक्रेत्यांच्या टोपलीत 9 आंबे आणि 8 सफरचंदे आहेत. तर टोपलीत एकूण फळे किती आहेत?

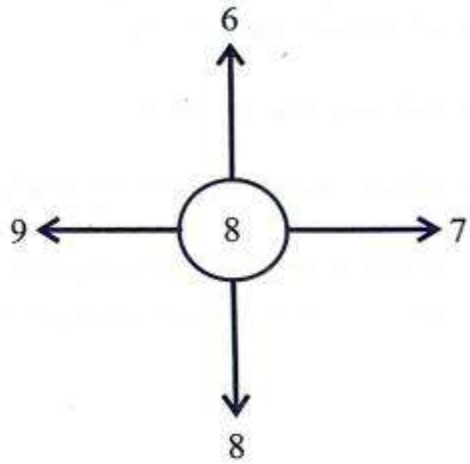
2) राजू 7 पुस्तके आपल्या पिशवीत व 6 पुस्तके कपाटात ठेवतो. तर त्यांच्याकडे एकूण किती पुस्तके आहेत?

3) एका फुगेवाल्याने उजव्या हातात 3 फुगे आणि डाव्या हातात 6 फुगे धरले आहेत. तर त्याच्याकडे एकूण किती फुगे आहेत?

4) लताने एका हातात 8 बांगड्या, दुसऱ्या हातात 6 बांगड्या घातल्या आहेत तर. लताने एकूण किती बांगड्या घातल्या आहेत?

वर्तुळातील संख्या व बाणाच्या टोकाकडील संख्या मिळवून उत्तर तोंडी सांग.

प्रकरण 14
पैसा (चलन)

अध्ययन निष्पत्ती

1. नोटा व नाणी यांची ओळख होते
2. नाणी व नोटांचे मूल्य (किंमत) समजते
3. वस्तूंची किंमत व पैसे यांची तुलना लक्षात येते
4. बाजारातील वस्तूंच्या किमती (भाव) समजतात
5. आर्थिक व्यवहारांचे प्राथमिक ज्ञान मिळते

प्रश्न 1 ला योग्य जोड्या जुळवा

अ	ब
1. 	दहा रुपये
2. 	पाच रुपये
3. 	एक रुपया
4. 	दोन रुपये

प्रश्न 2 रा रिकाम्या जागी योग्य शब्द भरा

1. एक रुपया=------------------------ पैसे
2. 2 रुपये + 3 रुपये =----------------------------
3. 5 रुपये + 2रुपये =- -------------------------------

प्रश्न 3 रा चूक की बरोबर कंसात लिहा

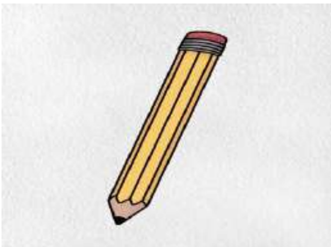
1. 2 रुपये + 1 रुपया = 5 रुपये
2. 5 रुपये + 4 रुपये = 7 रुपये
3. 1 रुपया + 2 रुपये = 3 रुपये

4. प्रश्न 4 था खालील चित्रांमधून 5 रुपयाला मिळणारी वस्तू ओळखा.

प्रश्न 5 वा चित्रांच्या व किमतीच्या योग्य जोड्या लावा

	अ	ब
1.		5 रुपये
2.		6 रुपये
3.		1 रुपया

प्रश्न 6 वा खालील नाण्यांची चित्रे काढा

1. 1 रुपया 2) 2 रुपये 3) 5रुपये

प्रश्न 7 वा राजू जवळ 3 रुपये आहेत आईने त्याला 2 रुपये दिले तर त्याच्याजवळ एकूण किती रुपये झाले?

प्रश्न 8 वा ईशा जवळ 5 रुपये आहेत आजोबांनी तिला 4 रुपये दिले तर तिच्याजवळ किती रुपये झाले?

प्रश्न 9 वा खेळण्यांच्या किमतीवरून योग्य जोड्या लावा

	अ		ब
1.		12 रुपये	10 रुपये
2.		5 रुपये	12 रुपये
3.		10 रुपये	5 रुपये

प्रश्न 10 वा चलनाच्या किमतीवरून योग्य क्रम लावा

प्रश्न 11 वा बेरीज करा.

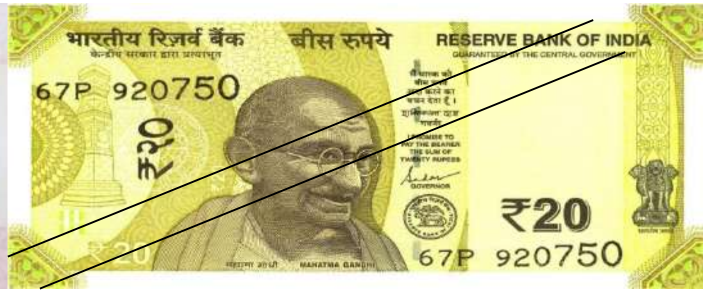
1. 2 रुपये   + 5 रुपये
2. 4 रुपये   + 3 रुपये
3. 5 रुपये   + 1 रुपया

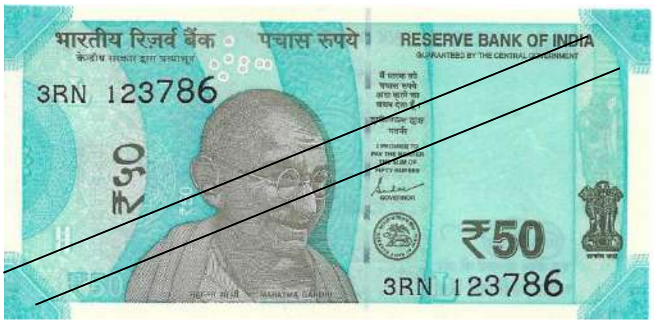
प्रश्न 12 वा वजाबाकी करा

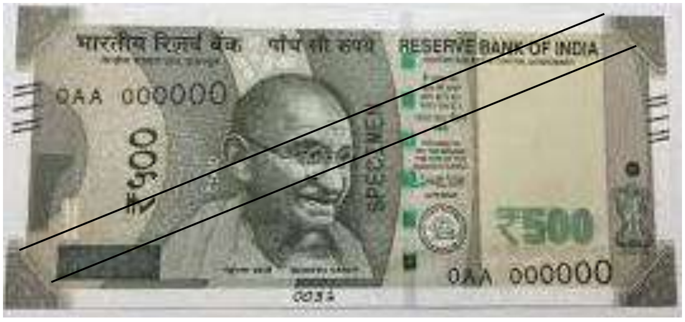
1. 5 रुपये   - 3 रुपये
2. 6 रुपये   - 4 रुपये
3. 7 रुपये   - 5 रुपये

प्रश्न 13 वा नोटा ओळखून त्याचे मूल्य लिहा

प्रश्न 14 नाणी ओळखा व मूल्य लिहा.

1)

2)

3)

प्रश्न 15 चित्रांना किंमतीनुसार ओळखून जोड्या जुळवा

1)

10 रुपये

2)

5 रुपये

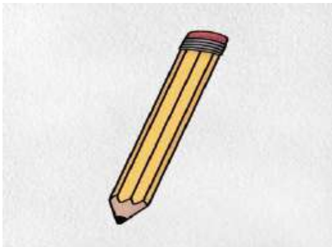
3)

1 रुपये

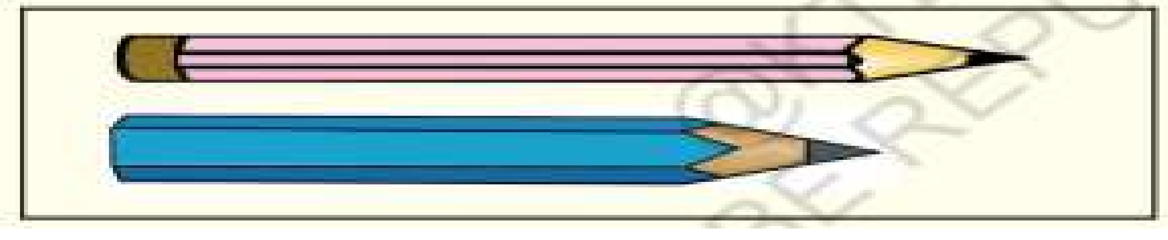
प्रकरण 15

लांबी

प्रश्न 1 ला खालील चित्र पाहून लांब वस्तुला गोल करा.

1) 2) 3)

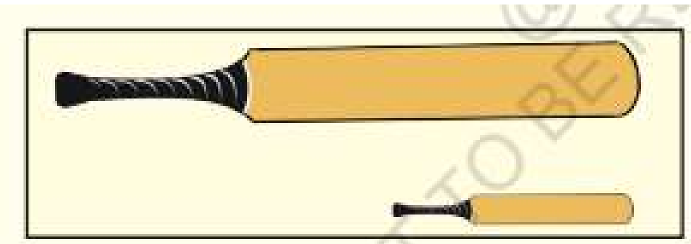
प्रश्न 2 रा यामधील कोणती पेन्सील लांब आहे त्याला गोल करा.

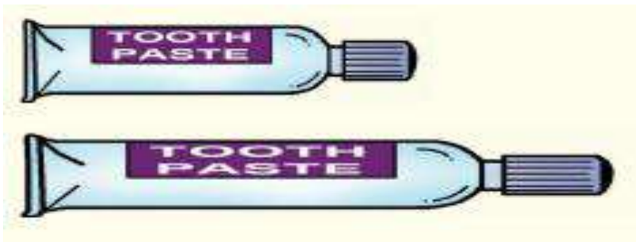

प्रश्न 3 रा खालील चित्रातील लांब ब्रश कोणता आहे त्याला गोल करा.

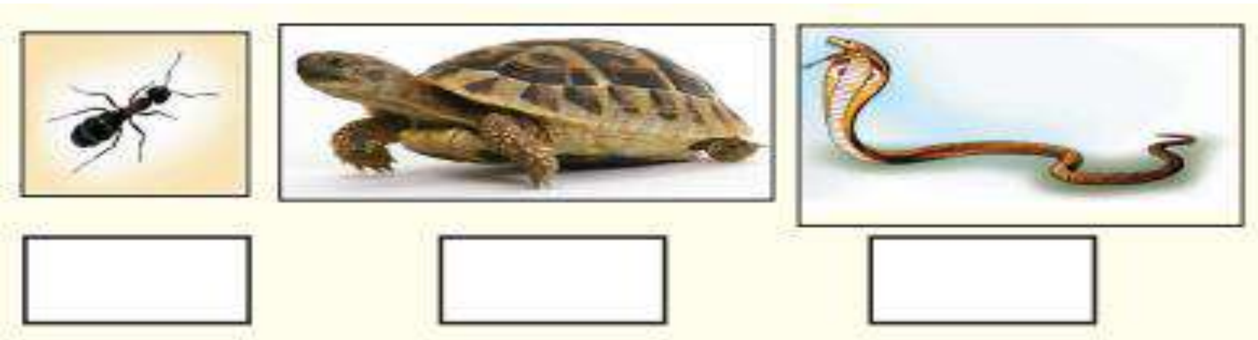

प्रश्न 4 था आखूड वस्तूपुढे √ अशी खून करा.

प्रश्न 5 वा आखूड वस्तूपुढे √ अशी खून करा.

प्रश्न 6 वा रिकाम्या जागी योग्य शब्द भरा.

1) पतंग आकाशात -------------------------- उडतो. (उंच, वर)
2) बॅटने टोलावलेला चेंडू ------------------- गेला (वर, खाली)

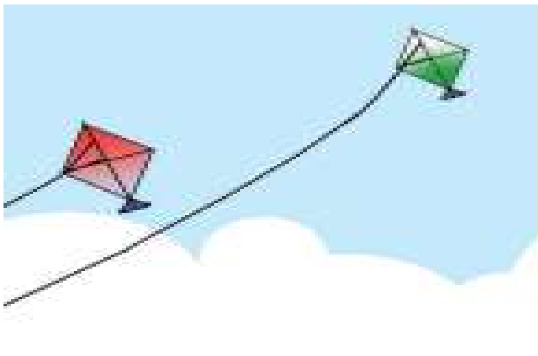
प्रश्न 7 वा रिकाम्या जागी योग्य शब्द भरा.

1) हत्तीपेक्षा ससा ---------------------------- आहे (ठेंगणा, उंच)
2) माकडापेक्षा बेडूक ------------------------ आहे. (ठेंगणा, उंच)

प्रश्न 8 वा चूक की बरोबर ते लिहा.

1) विमान जमिनीवरुन उडते
2) पावसाचे थेंब खाली पडतात

प्रश्न 9 वा चित्रातील कोणता पतंग वर आहे √ अशी खून करा.

प्रश्न 10 वा योग्य की अयोग्य ओळखा.

1) जिराफची मान उंचा असते.
2) वर मारलेला चेंडू खाली येत नाही.

प्रश्न 11 वा तुमच्या वर्गातील टेबलाची लांबी किती वीत आहे ते मोजून लिहा.

प्रश्न 12 वा तुमच्या शेजारी बसलेला मुलगा तुमच्यापासून किती वीत दूरवर आहे?

प्रश्न 13 वा तुमच्या वर्गातील फळयाची लांबी हाताने मोजा व लिहा.

प्रश्न 14 वा तुमच्या बाजूचा वर्ग तुमच्या पासून किती पावले दूर आहे?

प्रश्न 15 वा तुमच्या वर्गापासून ध्वजकट्टा किती पावले दूर आहे?

प्रकरण 16

वजन

प्रश्न 1 ला रिकाम्या जागी योग्य शब्द लिहा.

1) हतीचा पाय --------------------- असतो (जड, हलका)
2) वजन जास्त असेल तर वस्तू ------------ वाटते (जड, हलके)

प्रश्न 2 रा जोड्या जुळवा

अ	ब
1) वजन करणारे यंत्र	हलका असतो
2) जड वस्तू	वजनकाटा
3) वहीचा कागद	ओझी (वजनदार) असते

प्रश्न 3 रा चूक की बरोबर ते लिहा.

1) वाऱ्याला वजन असते
2) कागदापेक्षा दगड हलका असतो
3) जड वस्तू हवेत उडते

प्रश्न 4 था हलक्या वस्तू ओळखा

1) वही - पेन
2) दप्तर   - पुस्तक
3) पट्टी   - बॅट

प्रश्न 5 वा खालील वस्तूमधील जड वस्तू ओळखा

1) घागर - तांब्या
2) टीव्ही - मोबाईल
3) फूगा - फूटबॉल

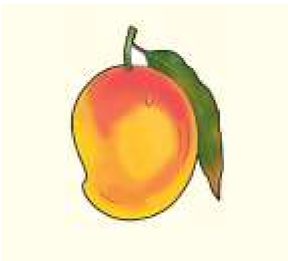
प्रश्न 6 वा खालील वस्तूमधील हलक्या वस्तूला गोल करा

1) पतंग, बाहुली , पुस्तक
2) दगड , कागद , पिशवी
3) आगपेटी, साबण , डबा

प्रश्न 7 वा खालील वस्तूमधील जड वस्तूला गोल करा

1) चटई , गादी, चादर
2) टेबल, खूर्ची, आरसा
3) टिकली , बांगडी , रुमाल

प्रश्न 8 वा खालील चित्रामधील जड वस्तूला गोल करा.

प्रश्न 9 वा चित्रातील हलक्या वस्तूला गोल करा

प्रकरण 17
काल (वेळ)

प्रश्न 1 ला रिकाम्या जागा भरा.

1) सूर्य ----------------- उगवतो.
   अ) सकाळी   ब) दुपारी   क) संध्याकाळी   ड) रात्री
2) आम्हाला आकाशात चंद्र ------------ दिसतो.
   अ) सकाळी   ब) दुपारी   क) संध्याकाळी   ड) रात्री
3) दिवसभरात तुम्ही ------------------ वेळ शाळेत असता.
   अ) 4 तास   ब) 2 तास   क) 6 तास   ड) 8 तास
4) तुम्ही दररोज --------------- आंघोळ करता.
   अ) सकाळी   ब) दुपारी   क) संध्याकाळी   ड) रात्री
5) आठवड्यात --------------- दिवस असतात.
   अ) 5 दिवस   ब) 4 दिवस   क) 7 दिवस   ड) 10 दिवस
6) शाळेला सुट्टी ----------------- या दिवशी असते
   अ) सोमवार   ब) बुधवार   क) शुक्रवार   ड) रविवार

प्रश्न 2 रा. जोड्या जुळवा.

अ	ब
1) प्रजासत्ताक दिन	शनिवार
2) उन्हाळी सुट्टी	26 जानेवारी
3) स्वातंत्र्य दिन	मे महिना
4) सकाळची शाळा	15 ऑगस्ट

प्रश्न 3 रा चूक की बरोबर ते लिहा.

1) एका वर्षात एकूण 12 महिने असतात.
2) जून नंतर ऑगस्ट महिना आहे.
3) वर्षातील शेवटचा महिना डिसेंबर आहे.
4) घड्याळात चार काटे असतात.

प्रश्न 4 था योग्य उत्तराला गोल करा.

1) रविवार नंतर येणारा दिवस-
   अ) शनिवार   ब) सोमवार   क) मंगळवार
2) बुधवार व शुक्रवारच्या मधला दिवस-
   अ) मंगळवार   ब) शनिवार   क) गुरुवार
3) आठवड्यातला 6 वा दिवस-
   अ) शुक्रवार   ब) शनिवार   क) रविवार
4) सूर्य डोक्यावर येतो ती वेळ-
   अ) सकाळ   ब) दुपार   क) रात्र
5) कोंबडा आरवण्याची वेळ-
   अ) सकाळ   ब) दुपार   क) रात्र

प्रश्न 5 वा उत्तरे लिहा.

1) आपणाला वेळ सांगणारे साधन कोणते?
2) सूर्य कधी मावळतो?
3) सूर्यप्रकाश येण्यापुर्वीच्या सकाळच्या वेळेला काय म्हणतात?

4) आपल्या गावचा बाजार कोणत्या दिवशी भरतो?

प्रश्न 6 वा सूचने प्रमाणे गोल करा.

1) नोव्हेंबर पूर्वी येणारा महिना-

अ) ऑगस्त ब) सप्टेंबर क) डिसेंबर ड) ऑक्टोबर

2) या महिन्यात बालदिन असतो-

अ) मार्च ब) मे क) नोव्हेंबर ड) डिसेंबर

प्रश्न 7 वा सूचने प्रमाणे योग्य उत्तराला गोल करा.

1) आठवडा हा इतक्या दिवसांचा असतो.

अ) सात ब) आठ क) पाच ड) सहा

2) फेब्रुवारी महिन्यात इतके दिवस असतात.

अ) 20 ब) 25 क) 28 ड) 30

3) सात दिवसांच्या कालावधीला असे म्हणतात.

अ) महिना ब) आठवडा क) वर्ष

प्रश्न 8 वा योग्य की अयोग्य ते लिहा.

1) सकाळी लवकर उठावे

2) रात्री लवकर झोपू नये

3) सूर्य संध्याकाळी मावळतो.

प्रश्न 9 वा आठवड्याच्या दिवसांना योग्य क्रमांक दे.

1) मंगळवार -
2) शनिवार -
3) गुरुवार -
4) सोमवार -
5) रविवार -
6) बुधवार -
7) शुक्रवार -